НИЙСЛЭЛИЙН АГААР, ОРЧНЫ БОХИРДОЛТОЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР

2023 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ТАЙЛАН

/2023.12.25/

УЛААНБААТАР ХОТ

АГУУЛГА

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН Монгол Улсын Засгийн газрын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хэмжээний хэрэгжилт Нийслэлийг хөгжүүлэх 2023 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт	
ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ: ТОГТООЛ ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН Улсын Их Хурал болон Байнгын хорооны тогтоолын хэрэгжилт Засгийн газрын тогтоолын хэрэгжилт, Засгийн Газрын хуралдааны тэмдэглэл МУ-ын Ерөнхийлөгчийн зарлигийн хэрэгжилт Ерөнхий сайдын захирамжийн хэрэгжилт Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилт Нийслэлийн Засаг даргын захирамж, албан даалгавар, даргын зөвлөлийн хуралдаанаас тэмдэглэлээр өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилт Нийслэлийн Засаг даргаас зарласан зорилтот ажлын хүрээнд хийж хэрэгжүүлсэн ажил	
ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН Дүрмээр хүлээсэн үүргийн хэрэгжилт Хүний нөөцийн чадавхижуулалт, нийгмийн баталгаа Архив, албан хэрэг хөтлөлт Иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлт Бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаа Төсөв, санхүү, орлого бүрдүүлэлт	
ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ИЛ ТОД БАЙДАЛ Үйл ажиллагааны ил тод байдал Хүний нөөцийн ил тод байдал	
ТАВДУГААР БҮЛЭГ. БУСАД МЭДЭЭЛЭЛ Холбогдох чиг үүргийн хүрээнд нийслэлийн нутгийн захиргааны бусад байгууллагуудтай ажлын уялдаа холбоог хангах чиглэлээр хамтран ажилласан тухай Дотоод хяналт шинжилгээ үнэлгээний талаар Цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар	

1.БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН

Нийслэлийн Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газар нь тайлант хугацаанд Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Нийслэлийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд нийслэлийн агаарын бохирдлыг бууруулахад чиглэсэн бодлогыг хэрэгжүүлэх, Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 98 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Агаарын бохирдлыг бууруулах Үндэсний хөтөлбөр", Агаарын тухай хууль, МУ-ын Засгийн газрын 2018 оны 62 дугаар тогтоол болон бусад холбогдох хууль, тогтоомжийг мөрдүүлэх замаар агаарын бохирдлыг бууруулах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллалаа.

Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар:

- ЗГ-ын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 2 зорилт бүхий 2 арга хэмжээний 2 заалтын хэрэгжилт
- Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 5 зорилт 13 арга хэмжээний биелэлт
- Нийслэлийн хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний 14 зорилт 12 арга хэмжээний хэрэгжилтийг нэгтгэн 2023 жилийн эцсийн байдлаар гарган Газрын даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн холбогдох газарт хугацаанд нь тайлагнан ажиллаж байна.

Байгууллагын бодлогын зорилтуудын хэрэгжилтийн тайланг жилийн эцсийн байдлаар нэгтгэн гаргаж хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, үр дүнг Газрын даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, биелэлтийг Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын холбогдох хэлтсүүдэд тухай бүр тайлагнаж ажиллав.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ: ТОГТООЛ, ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

а). Байгууллагын хэмжээнд хэрэгжиж байгаа Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тэргүүлэгчдийн тогтоолын 1 шийдвэрийн 1 заалтыг хяналтад авч хэрэгжилтийн хувийг тооцон гарган Газрын даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн танилцуулгын хамт НЗДТГ-ХШҮХ-т хүргүүлсэн. Хэрэгжилтийн дундаж хувь 100%-тай байна.

Дээд газраас ирсэн 8 хууль тогтоомж тогтоол шийдвэрийн 12 заалтыг хяналтад авч хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийж, дүнг Газрын даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн тайлан мэдээг холбогдох газарт хугацаанд нь тайлагнан ажиллаж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын 4 захирамжийг хяналтад авч биелэлтийг хагас жилийн байдлаар болон жилийн эцсийн байдлаар гаргаж, тайланг хугацаанд нь хүргэж ажилласан.

Нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн хурлын 01-04, 01-06, 01-06а, 02-03, 02-04 дугаар хурлын тэмдэглэлийн хэрэгжилтийг гарган цаасаар болон http://monitoring.ub.gov.mn цахим хуудсанд оруулж тайлагнасан.

б) Нийслэлийн Засаг даргаас тухайн жилд хэрэгжүүлэхээр зарласан зорилтот ажлын хүрээнд хийж хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ:

2023 оны жилийн эцсийн байдлаар Нийслэлийн удирдах ажилтнуудын ажилтнуудын 30 удаагийн шуурхай зөвлөгөөнөөр Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар

хотын Захирагчаас өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг хангаж /https://old.ulaanbaatar.mn/,
ERP.Ulaanbaatar.mn Хяналт шинжилгээ үнэлгээ системд тухай бүр хугацаанд нь тайлагнасан.

- Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн хооронд байгуулсан байгаль орчин, аялал жуулчлалын салбарт 2023 онд хамтран ажиллах гэрээнд туссан арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажилласан.
- Авилгатай тэмцэх газрын төлөвлөгөөний биелэлт,
- Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хорооны хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний биелэлтийг гаргасан.
- “Орон нутаг дахь хүний төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэх журам”-ын дагуу Хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг хагас жилийн байдлаар болон жилийн эцсийн байдлаар гарган, холбогдох газарт хүргэж ажилласан.

Нийслэлийн Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн “Нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газар татан буугдсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай” А/1649 дүгээр захирамжаар байгууллагын зохион байгуулалтын бүтцийг өөрчилж 4 хэлтэстэй болгож, орон тооны хязгаарыг 48 хүртэл байхаар тогтоосон. Уг захирамжаар өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 11-ний өдрийн А/164 дүгээр захирамжаар “Байгууллагын дүрэм"-ийг шинэчлэн батлуулсан. Төрийн захиргааны 31, төрийн үйлчилгээний 17, нийт 48 хүний орон тоотой батлагдсан бөгөөд 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар тус газар нь төрийн захиргааны 21, төрийн үйлчилгээний 13 албан хаагч ажиллаж байна.

Төрийн хяналт, шалгалтын зарим чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажиллах нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газрын улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч нар шилжин ирж байгууллагын бүтэц, орон тоонд өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан шинэ чиг үүргийн албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах зөвшөөрөл авахаар Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлийн 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж, ТАЗ-ийн 2023 оны 198, 199 дүгээр тогтоолуудаар шинэ бүтэц, орон тоондоо тохируулан шинээр 5, шинэчлэн 5 буюу нийт 10 албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах зөвшөөрлийг авч ажиллаад байна.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН БАЙГУУЛЛАГЫН ДҮРМЭЭР ХҮЛЭЭСЭН ҮҮРГИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

3.1. “Нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсийг шинэчлэн тогтоож, түүнд мөрдөх журам”-ыг баталж, хэрэгжүүлнэ.

“Агаарын чанарыг сайжруулах бүс, түүнд мөрдөх журам”-ыг шинэчлэн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Нийслэлийн Засаг даргын хамтарсан тушаал, захирамжийг батлуулж Налайх дүүргийн гэр хорооллын 8 хорооны 7691 өрхийг агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд хамруулан хяналт тавин хэрэгжилтийг

ханган ажилласан. Налайх дүүргийн 33 хяналтын ажилтан орчны бохирдлыг бууруулахад идэвхтэй оролцож, иргэд, олон нийтэд мэдээлэл хүргэн хяналт тавин хэрэгжилтийг ханган ажилласан. Мөн 2023 оны Агаарын чанарыг сайжруулах бүс, түүнд мөрдөх журамыг батлуулахаар төслийг бэлтгэн НЗДТГ-аас санал авч байна.

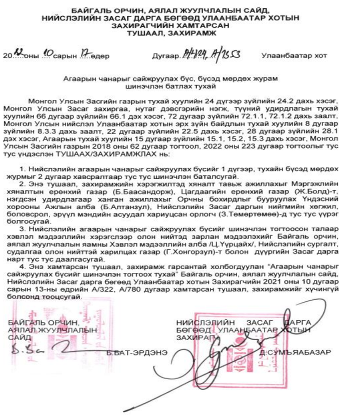
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД,
НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН
ЗАХИРАГЧИЙН ХАМТАРСАН
ТУШААЛ, ЗАХИРАМЖ

2022 оны 10 сарын 17 өдөр Дугаар А/424, А/1553 Улаанбаатар хот

Агаарын чанарыг сайжруулах бүс, бүсэд мөрдөх журам
шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх хэсэг, 72 дугаар зүйлийн 72.1.1, 72.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3.3 дахь заалт, 22 дугаар зүйлийн 22.5 дахь хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 28.1 дэх хэсэг, Агаарын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 15.3 дахь хэсэг, Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 62 дугаар тогтоол, 2022 оны 223 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн ТУШААХ/ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсийг 1 дүгээр, тухайн бүсэд мөрдөх журмыг 2 дугаар хавсралтаар тус тус шинэчлэн баталсугай.
2. Энэ тушаал, захирамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар (Б.Баасандорж), Цагдаагийн ерөнхий газар (Ж.Болд)-т, нэгдсэн удирдлагаар ханган ажиллахыг Орчны бохирдлыг бууруулах Үндэсний хорооны Ажлын алба (Б.Алтанзул), Нийслэлийн Засаг даргын нийгмийн хөгжил, боловсрол, эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан орлогч (З.Төмөртөмөө)-д тус тус үүрэг болгосугай.
3. Нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсийг шинэчлэн тогтоосон талаар хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд зарлан мэдээлэхийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Хэвлэл мэдээллийн алба /Ц.Үүрцайх/, Нийслэлийн сургалт, судалгаа олон нийттэй харилцах газар (Г.Хонгорзул)-т болон дүүргийн Засаг дарга нарт тус тус даалгасугай.
4. Энэ хамтарсан тушаал, захирамж гарсантай холбогдуулан "Агаарын чанарыг сайжруулах бүсийг шинэчлэн тогтоох тухай" Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2021 оны 10 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/322, А/780 дугаар хамтарсан тушаал, захирамжийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАХИРАГЧ Д.СУМЪЯАБАЗАР

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2022 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/424, А/1553 дугаар хамтарсан тушаал, захирамжийн 1 дүгээр хавсралт

НИЙСЛЭЛИЙН АГААРЫН ЧАНАРЫГ САЙЖРУУЛАХ БҮС

/2022-2023/

Дүүрэг	1 дүгээр бүс /Хороо/	2 дугаар бүс /Хороо/	3 дугаар бүс /Хороо/	4 дүгээр бүс /Хороо/
Сонгинохайрхан	1, 2, 3, 4,19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43	5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 23, 28, 30, 31	-	12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 29, 37, 38
Баянзүрх	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20 22, 23, 24, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42	2, 21, 25, 27, 29	-	1, 3, 4, 5, 6, 7, 15, 18, 26, 31, 36, 40, 43
Чингэлтэй	17, 18, 19, 23, 24	7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22	-	1, 2, 3, 4, 5, 6
Сүхбаатар	9, 17, 18, 19, 20	11, 12, 13, 14, 15, 16	-	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Баянгол	9, 10, 11, 20, 21, 22, 23, 29	-	16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15 17, 18, 19, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34
Хан-Уул	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 21, 22, 23	-	-	1, 2, 3, 15, 17, 18, 19, 20, 24, 25
Налайх	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8	2	-	-
НИЙТ ХОРОО	87	36	1	73
	197			
Тайлбар	Түүхий нүүрсийг үе шаттай хориглоно.	Цахилгаан болон бусад эх үүсвэрээр үе шаттайгаар холбоно.		Бүх төрлийн хатуу түлш хэрэглэхийг хориглоно.

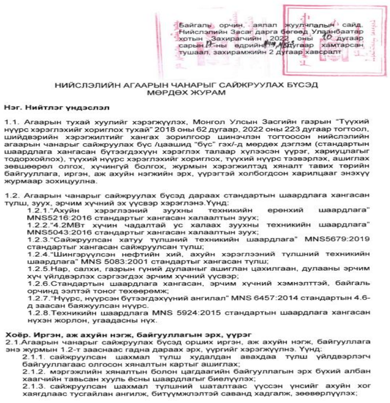
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2022 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/424, А/1553 дугаар хамтарсан тушаал, захирамжийн 2 дугаар хавсралт

НИЙСЛЭЛИЙН АГААРЫН ЧАНАРЫГ САЙЖРУУЛАХ БҮСЭД
МӨРДӨХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Агаарын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, Монгол Улсын Засгийн газрын "Түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох тухай" 2018 оны 62 дугаар, 2022 оны 223 дугаар тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор шинэчлэн тогтоосон нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүс /цаашид "бүс" гэх/-д мөрдөх дэглэм (стандартын шаардлага хангасан бүтээгдэхүүн хэрэглэх талаар хүлээсэн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох), түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох, түүхий нүүрс тээвэрлэх, ашиглах зөвшөөрөл олгох, хүчингүй болгох, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавих төрийн байгууллага, иргэн, аж ахуйн нэгжийн эрх, үүрэгтэй холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2. Агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд дараах стандартын шаардлага хангасан түлш, зуух, эрчим хүчний эх үүсвэр хэрэглэнэ. Үүнд:
1.2.1."Ахуйн хэрэглээний зуухны техникийн ерөнхий шаардлага" MNS5216:2016 стандартыг хангасан халаалтын зуух;
1.2.2."4.2МВт хүчин чадалтай ус халаах зуухны техникийн шаардлага" MNS5043:2016 стандартыг хангасан халаалтын зуух;
1.2.3."Сайжруулсан хатуу түлшний техникийн шаардлага" MNS5679:2019 стандартыг хангасан сайжруулсан түлш;
1.2.4."Шингэрүүлсэн нефтийн хий, ахуйн хэрэглээний түлшний техникийн шаардлага" MNS 5083:2001 стандартыг хангасан түлш;
1.2.5.Нар, салхи, газрын гүний дулааныг ашиглан цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх сэргээгдэх эрчим хүчний үүсвэр;
1.2.6.Стандартын шаардлага хангасан, эрчим хүчний хэмнэлттэй, байгаль орчинд ээлтэй тоног төхөөрөмж;
1.2.7."Нүүрс, нүүрсэн бүтээгдэхүүний ангилал" MNS 6457:2014 стандартын 4.6-д заасан баяжуулсан нүүрс.
1.2.8.Техникийн шаардлага MNS 5924:2015 стандартын шаардлага хангасан нүхэн жорлон, угаадасны нүх.

Хоёр. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх, үүрэг
2.1.Агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд орших иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага энэ журмын 1.2-т заасныаас гадна дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:
2.1.1. сайжруулсан шахмал түлш худалдан авахдаа түлш үйлдвэрлэгч байгууллагаас олгосон хяналтын картыг ашиглах;
2.1.2. мэргэжлийн хяналтын болон цагдаагийн байгууллагын эрх бүхий албан хаагчийн тавьсан хууль ёсны шаардлагыг биелүүлэх;
2.1.3. сайжруулсан шахмал түлшний шаталтаас үүссэн үнсийг ахуйн хог хаягдлаас тусгайлан ангилж, битүүмжлэлтэй саванд хадгалж, зөөвөрлүүлэх;

Гэр хорооллын айл, өрхийг стандартын шаардлага хангасан сайжруулсан түлшээр хангах, сайжруулсан түлшийг түгээлт тээвэрлэх, нөөцлөх, борлуулах үйл ажиллагааг дэмжиж, хяналт тавина.

<u>Сайжруулсан түлшний түгээлт, тээвэрлэлтэд дэмжлэг үзүүлж хяналт тавих ажлын хүрээнд;</u>

Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны "Хөрөнгө гаргах, эрх шилжүүлэх тухай" А/168 дугаар захирамжаар нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд сайжруулсан шахмал түлш тээвэрлэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулж ажиллахыг НАОБТГ-т даалгасан. Энэ ажлын хүрээнд нийслэлийн 7 дүүргийн хэмжээнд 2023-2024 онд сайжруулсан шахмал түлш тээвэрлэх 31 багц ажлыг www.tender.gov.mn-д зарлаж 31 тээврийн компанийг хуулийн хүрээнд сонгон шалгаруулж "Сайжруулсан шахмал түлш тээвэрлэх гэрээ"-г байгуулсан. 2023 онд 31 тээврийн компани нь Баруун болон Зүүн бүсийн үйлдвэрээс борлуулалтын цэг, агуулах, агуулахаас борлуулалтын цэг хүртэл нийт 583,439.025 тонн сайжруулсан шахмал түлшийг тасралтгүй тээвэрлэн ажиллаж байна.

НАОБТГ нь сайжруулсан шахмал түлш тээвэрлэгч аж ахуйн нэгж байгууллагуудад тээвэрлэсэн түлшний тонн хэмжээ болон гүйцэтгэлийг хянан 2023 онд 13,2 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг олгон хяналт тавин ажиллаж байна.

Хүснэгт 1.

Ачилтын тайлан :							
№	**Дүүрэг**	**Өдөр 09:00-23:59 хооронд**		**Шөнө 00:00-09:00 хооронд**		**Нийт кг**	
		Тоо	**Жин кг**	**Тоо**	**Жин кг**	**Тоо**	**Жин кг**
1	**Сонгинохайрхан**	24,678	165,264,425	5006	36,125,750	29,684	201,390,175
2	**Хан-Уул**	6,784	49,967,650	1522	12,081,350	8,306	62,049,000
3	**Чингэлтэй**	8,903	61,895,900	1718	13,985,000	10,621	75,880,900
4	**Баянзүрх**	14,788	105,999,500	3481	27,155,000	18,269	133,154,500
5	**Сүхбаатар**	5,834	39,161,000	1275	9,480,000	7,109	48,641,000
6	**Баянгол**	3,501	24,104,650	926	6,370,000	4,427	30,474,650
7	**Налайх**	4,062	25,833,800	833	6,015,000	4,895	31,848,800

Нийт	68,550	472,226,925	14761	111,212,100	83,311	583,439,025

Сайжруулсан түлшний нөөц бүрдүүлэх ажлын хүрээнд;

Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны “Хөрөнгө гаргах, эрх шилжүүлэх тухай” А/167 дугаар захирамжаар 2023-2024 оны халаалтын улиралд гэр хорооллын айл өрхийн хэрэгцээнд зориулж 120 мянган тонн сайжруулсан шахмал түлшний нөөц бүрдүүлж ажиллахыг НАОБТГ-т үүрэг болгосон. Энэ ажлын хүрээнд НАОБТГ-ын даргын тушаалаар агуулах түрээслэх, сонгон шалгаруулах ажлын хэсгийг байгуулан 2023 оны 04 дүгээр сарын 10-ны өдрөөс эхлэн зохион байгуулж, шаардлага хангаж түлш нөөцлөх боломжтой 53 агуулахыг Дүүргүүдийн Засаг даргын Тамгын газар болон “Таван толгой түлш” ХХК-тай хамтран сонгон шалгаруулж ажилласан.

2023 онд шаардлага хангаж түлш нөөцлөх боломжтой 53 агуулах, Нийслэлийн өмчийн 4 агуулахад нийт 120,000 тонн сайжруулсан шахмал түлшний нөөц бүрдүүлж иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагатай “Сайжруулсан шахмал түлш нөөцлөх, гурвалсан гэрээ”-г байгуулан хяналт тавин 4.6 тэрбум төгрөгийн агуулахын түрээсийн санхүүжилтийг олгон ажиллаж байна

Хүснэгт 2.

№		Дүүрэг	Агуулахын тоо	Нийт нөөц
1	2023 оны түлшний нөөцийн мэдээг	Баянзүрх	9	19,565
2		Сонгинохайрхан	26	32,092.5
3		Чингэлтэй	1	11,877.5
4		Сүхбаатар	1	7,690
5		Баянгол	1	8,560
6		Хан-Уул	10	17,974.6
7		Налайх	9	7,660
8		“Таван толгой түлш” ХХК үйлдвэрт	-	12,814
Нийт			**57**	**120,000**

Сайжруулсан түлшний борлуулалтын цэгийн татан авалтын ажлын хүрээнд;

Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны А/138 дугаар захирамж батлагдаж сайжруулсан шахмал түлшний үнийг түүхий нүүрсний үнээс хэтрүүлэхгүй байх,

түлшний эрэлт нийлүүлэлтийн тэнцвэрт байдлыг хангах зорилгоор нэг тонн сайжруулсан шахмал түлшний борлуулалт тутамд 15,000 төгрөгийн урамшуулал олгохоор тусгагдсан.

Нийслэлийн Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газар нь “Таван толгой түлш” ХХК-тай 2023 оны 02 дугаар сарын 13-ны өдөр “Сайжруулсан шахмал түлшний борлуулалтад урамшуулал олгох гэрээ”-г байгуулсан.

2023-2024 оны халаалтын улиралд нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд сайжруулсан шахмал түлш борлуулах 650 борлуулалтын цэгийг нээн ажиллуулахаар төлөвлөсөн. Энэ ажлын хүрээнд “Таван толгой түлш” ХХК нь 2023 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс 2023 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд 650 сайжруулсан шахмал түлш борлуулах борлуулалтын цэгийг нээн ажиллуулж, гэр хорооллын 203,683 айл өрхийг 340,496 тонн сайжруулсан шахмал түлшээр хангаж, борлуулалтын урамшууллын зардалд нийт 5,1 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон.

Хүснэгт 3.

Баянгол	Баянзүрх	Сонгинохайрхан	Хан-Уул	Сүхбаатар	Чингэлтэй	Нд
30	160	222	52	63	93	30
Цэгийн тоо	**650**					

1 тн түлш 150,000₮ **1 шуудай түлш 3,750**

Сайжруулсан түлшний баруун, зүүн бүсийн үйлдвэрийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих ажлын хүрээнд;

Сайжруулсан шахмал түлшний баруун болон зүүн бүсийн үйлдвэр нь хоногт дунджаар 1,800-2,200 тонн сайжруулсан шахмал түлшийг нийслэлийн гэр хорооллын айл өрхийн хэрэглээнд зориулан тасралтгүй үйлдвэрлэж байна.

Хүснэгт 4.

Үйлдвэр	Сайжруулсан түлш үйлдвэрийн шугам (өдөрт)	Хоногт үйлдвэрлэж буй түлшний хэмжээ, тн
Зүүн үйлдвэр	4	800
Баруун үйлдвэр	10	1,400
Нийт	14	2,200

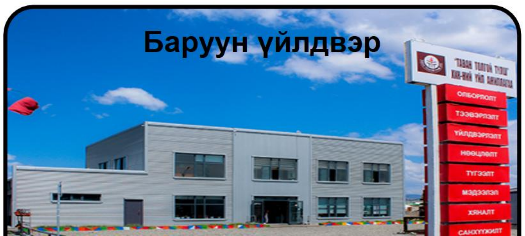

Сайжруулсан шахмал түлшний агуулах барьж, үйл ажиллагааг жигдрүүлэх ажлын хүрээнд;

Нийслэлийн Засаг даргын 2022 оны “Эрх шилжүүлэх тухай” А/1026 дугаар захирамж батлагдан сайжруулсан шахмал түлшний агуулах барих, худалдан авах төсөл арга хэмжээг зохион байгуулж ажиллахыг үүрэг болгосон. Захирамжийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу агуулах худалдан авах ажлыг 2022 оны 09 дүгээр сарын 19-ний өдөр нээлттэй зарлаж, сонгон шалгаруулсан боловч гомдол гарч шүүхийн шатанд хянагдан дахин санхүүжилт авах хүсэлтийг “Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хороо”-нд хүргүүлсэн боловч Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 396 дугаар тогтоолоор “Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хороо”-г татан буулгах болсонтой холбогдуулан тодорхойгүй хугацаагаар хойшлогдсон.

Хүснэгт-5

Нэр	Одоо мөрдөгдөж байгаа тариф /төг/
Үйлдвэрээс агуулах	28,050+7550
Үйлдвэрээс борлуулалтын цэг	28,050+7550

Сайжруулсан түлшний үйлдвэр, агуулах, хангамжийн бааз хариуцан ажиллах хяналт зохицуулалтын ажилтнуудын өдөр тутмын хийж хэрэгжүүлж буй ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавих, удирдлага арга зүйгээр хангах;

Тус ажлын хүрээнд “Таван толгой түлш” ХХК-ийн Баруун болон зүүн бүсийн үйлдвэрийн тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа, сайжруулсан түлшний агуулах, хангамжийн баазад нөөцөлсөн түлшинд тогтмол хяналт ажиллах зорилгоор хяналт зохицуулалтын ажилтнуудын хуваарийг сар бүр гарган батлуулж, өдөр тутмын үйл ажиллагааг хянаж, мэдээ мэдээллээр тогтмол хангаж ажилласан.

“Таван толгой түлш” ХХК-аас илгээсэн мэдээтэй тулган нягталж, үнэн зөв эсэхийг нягталж баталгаажуулж мэдээллийн сан үүсгэж ажилласан.

Мөн хяналт зохицуулалтын ажилтнуудаас улирал, хагас ба бүтэн жилийн тайлан мэдээ авч нэгтгэн удирдлагад тайлагнасан.

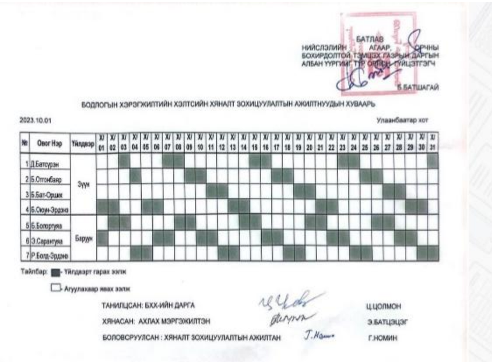

БАТЛАВ
НИЙСЛЭЛИЙН АГААР, ОРЧНЫ БОХИРДОЛТОЙ ТЭМЦЭХ ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Б.БАТШАГАЙ

БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ХЭЛТСИЙН ХЯНАЛТ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН АЖИЛТНУУДЫН ХУВААРЬ

2023.10.01 Улаанбаатар хот

№	Овог Нэр	Үйлдвэр
1	Д.Батсурэн	Зүүн
2	Б.Отгонбаяр	Зүүн
3	Б.Бат-Орших	Зүүн
4	Б.Оюун-Эрдэнэ	Зүүн
5	Б.Болортуяа	Баруун
6	Э.Сарантуяа	Баруун
7	Р.Болд-Эрдэнэ	Баруун

Тайлбар: ■ - Үйлдвэрт гарах өдөр
□ - Агуулахаар явах өдөр

ТАНИЛЦСАН: БХХ-ИЙН ДАРГА Ц.ЦОЛМОН
ХЯНАСАН: АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН Э.БАТЦЭЦЭГ
БОЛОВСРУУЛСАН: ХЯНАЛТ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН АЖИЛТАН Г.НОМИН

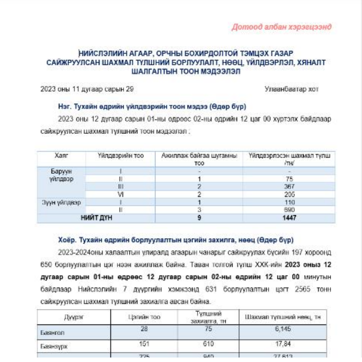

Дотоод албан хэрэгцээнд

НИЙСЛЭЛИЙН АГААР, ОРЧНЫ БОХИРДОЛТОЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР
САЙЖРУУЛСАН ШАХМАЛ ТҮЛШНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, НӨӨЦ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

2023 оны 11 дүгээр сарын 29 Улаанбаатар хот

Нэг. Тухайн өдрийн үйлдвэрийн тоон мэдээ (Өдөр бүр)

2023 оны 12 дугаар сарын 01-ны өдрөөс 02-ны өдрийн 12 цаг 00 хүртэлх байдлаар сайжруулсан шахмал түлшний тоон мэдээлэл :

Хаяг	Үйлдвэрийн тоо	Ажиллаж байгаа шугамны тоо	Үйлдвэрлэсэн шахмал түлш /тн/
Баруун үйлдвэр	I	-	-
	II	1	75
	III	2	367
	VI	2	205
Зүүн үйлдвэр	I	1	110
	II	3	690
НИЙТ ДҮН		9	1447

Хоёр. Тухайн өдрийн борлуулалтын цэгийн захилга, нөөц (Өдөр бүр)

2023-2024оны халаалтын улиралд агаарын чанарыг сайжруулах бүсийн 197 хороонд 650 борлуулалтын цэг нээн ажиллаж байна. Таван толгой түлш ХХК-ийн **2023 оны 12 дугаар сарын 01-ны өдрөөс 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн 12 цаг 00** минутын байдлаар Нийслэлийн 7 дүүргийн хэмжээнд 631 борлуулалтын цэгт 2565 тонн сайжруулсан шахмал түлшний захиалга авсан байна.

Дүүрэг	Цэгийн тоо	Түлшний захиалга, тн	Шахмал түлшний нөөц, тн
Баянгол	28	75	6,145
Баянзүрх	151	610	17,84

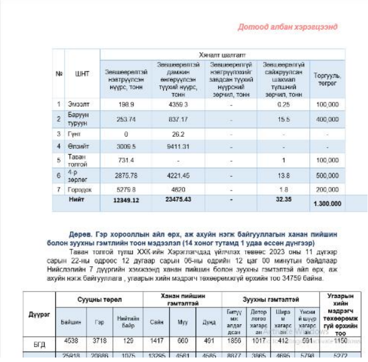

Дотоод албан хэрэгцээнд

№	ШНТ	Хяналт шалгалт				
		Зөвшөөрөлтэй нэвтрүүлсэн нүүрс, тонн	Зөвшөөрөлтэй дамжин өнгөрүүлсэн түүхий нүүрс, тонн	Зөвшөөрөлгүй нэвтрүүлэхийг завдсан түүхий нүүрсний зөрчил, тонн	Зөвшөөрөлгүй сайжруулсан шахмал түлшний зөрчил, тонн	Торгууль, төгрөг
1	Эмээлт	198.9	4359.3	-	0.25	100,000
2	Баруун туруун	253.74	837.17	-	15.5	400,000
3	Гүнт	0	26.2	-	-	-
4	Өлзийт	3009.5	9411.31	-	-	-
5	Таван толгой	731.4	-	-	1	100,000
6	4-р зөрлөг	2875.78	4221.45	-	13.8	500,000
7	Городок	5279.8	4820	-	1.8	200,000
	Нийт	12349.12	23475.43	-	32.35	1.300.000

Дөрөв. Гэр хорооллын айл өрх, аж ахуйн нэгж байгууллагын ханан пийшин болон зуухны гэмтлийн тоон мэдээлэл (14 хоног тутамд 1 удаа өссөн дүнгээр)

Таван толгой түлш ХХК-ийн Хэрэглэгчдэд үйлчлэх төвөөс 2023 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрөөс 12 дугаар сарын 06-ны өдрийн 12 цаг 00 минутын байдлаар Нийслэлийн 7 дүүргийн хэмжээнд ханан пийшин болон зуухны гэмтэлтэй айл өрх, аж ахуйн нэгж байгууллага, утаарын хийн мэдрэгч төхөөрөмжгүй өрхийн тоо 34759 байна.

Дүүрэг	Суугчны төрөл			Ханан пийшин гэмтэлтэй			Зуухны гэмтэлтэй				Утаарын хийн мэдрэгч төхөөрөмжгүй өрхийн тоо
	Байшин	Гэр	Нийтийн байр	Сайн	Муу	Дунд	Битүүмж алдагдсан	Дотор логоо харагсан	Ширэм харагсан	Үнсний шүүр харагсан	
БГД	4538	3718	129	1417	660	491	1856	1017	412	591	1150

Агаарын бохирдлын хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх хор уршиг, түүнийг бууруулах, угаарын хий, угаарын хийн хордлогоос

урьдчилан сэргийлэхийн тулд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар иргэн, хуулийн этгээдэд сургалт зохион байгуулж, зөвлөмж, сэрэмжлүүлэг хүргүүлэх;

Агаарын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.2, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэг, Засгийн газрын “Түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох тухай” 62, 223 дугаар тогтоол, Нийслэлийн Засаг даргын А/1025 дугаар захирамжийн хүрээнд 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр газрын даргын баталсан удирдамж болон хуваарийн дагуу 2023 оны 02 дугаар сарын 08 - 20-ны өдрүүдэд 7 дүүргийн 1000 гаруй иргэн, хэсгийн ахлагч, зохион байгуулагч нарт угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх, эрсдлээс хамгаалах сургалтыг дүүргүүдийн Засаг даргын Тамгын газар, “Таван толгой түлш” ХХК-ийн “Хэрэглэгчид үйлчлэх төв”-тэй хамтран зохион байгуулсан. Мөн тус захирамжийн хүрээнд Нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар-тай хамтран “ Угаарын хийн хордлогоос урьчилан сэргийлэх зуухны стандартыг хангах”, “Угаарын хийн хордлогын өнөөгийн байдал, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ”, “Агаарын чанарын төлөв байдал, хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ”, “ Зөв галлагаа” зэрэг сургалт, мэдээллийг Нийслэлийн Засаг захиргааны 2 дугаар байранд гэр хороололд байршилтай 52 сургуулийн 50 нийгмийн ажилтанг хамруулан зохион байгуулсан.

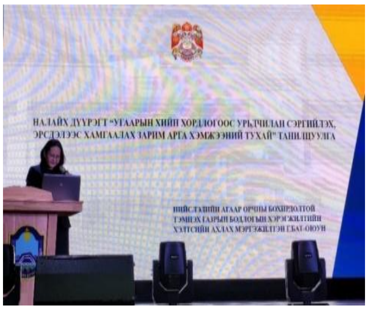

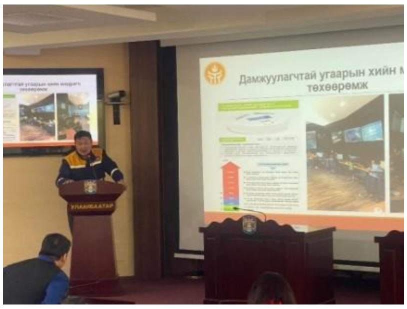

Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А/1030 “Угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх, болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зарим арга хэмжээнийн тухай” захирамжийн дагуу угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх, зөв галлагаа сэдэвт сургалтыг нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд байрлах 7 дүүргийн хэсгийн ахлагч, зохион байгуулагч, холбогдох төрийн албан хаагчид, иргэд олон нийтийн дунд зохион байгуулсан. Уг сургалтыг 2023 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрөөс 2023 оны 10 дугаар сарын 09-ний өдрүүдийн хооронд зохион байгуулж нийт 197 хорооны 2500 гаруй төрийн албан хаагч, иргэд олон нийт, Их дээд сургуулийн багш, оюутнуудыг хамруулсан.

“Бидний оролцоо-Цэвэр орчин” аяны хүрээнд агаарын чанарыг сайжруулах бүсийн 5 дүүргийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран 2023 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрөөс 2023 оны 10 дугаар сарын 09-ний өдрүүдийн хооронд “Угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх эрсдэлээс хамгаалах-Зөв галлагаа” өдөрлөгийг зохион байгуулан ажилласан.

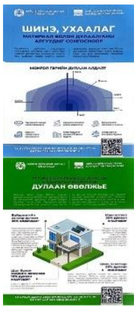

Тус байгууллагатай хамтран ажилладаг 4 телевиз, 10 сайт, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан 6 төрлийн брошур, 5 төрлийн видео шторк, гэр хорооллын бүсэд байрлах ерөнхий боловсролын сургуулийн хүүхдүүдэд хичээл эхлэхийн өмнө 10 минутын угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх зөвлөмж, сэрэмжлүүлгийн талаар мэдээлэл хийж, гэр хорооллын айл өрхүүдийн зуух, пийшингийн битүүмжлэлийн талаар зөвлөмж, сэрэмжлүүлгийг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр тогтмол иргэд, олон нийтэд хүргэн ажиллаж байна.

Авто замын хөдөлгөөнд оролцож буй нийтийн болон ачаа тээврийн хэрэгслийн хаягдал утааны агууламжийг тодорхойлох шинжилгээт хяналт шалгалт хийж, стандартад нийцүүлэх арга хэмжээний хүрээнд;

"Авто тээврийн үндэсний төв" ТӨҮГ, "Тээврийн Цагдаагийн алба"-тай хамтран 2023 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдөр болон 2023 оны 04 дүгээр сарын 06-ны өдрүүдэд Сүхбаатар дүүргийн 32-ын тойргийн нутаг дэвсгэр, Чингэлтэй дүүргийн 39 дүгээр сургууль орчмоор, Баянгол дүүргийн 3,4 хороолол, Баянзүрх дүүргийн ЗДТГ-ын нутаг дэвсгэрт замын хөдөлгөөнд оролцож буй 93 автомашинд, тээврийн хэрэгслээс ялгарах хаягдал утаан дахь хорт бодис зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байгаа эсэхэд хяналт шалгалт, хэмжилт хийн ажилласан. Уг хэмжилтээр дизель түлш ашигладаг 62, автобензин ашигладаг 31 тээврийн хэрэгсэл байсан бөгөөд нийт автомашины 51,6% буюу 50 тээврийн хэрэгсэл хаягдал утааны агууламж өндөр ялгаруулж байна.

Уурын болон 100кВт-аас дээш хүчин чадалтай усан халаалтын зуух ашиглагч, дулаан, цахилгаан үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагад хяналт шалгалт хийж, үйл ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр;

Нийслэлийн Засаг даргын А/805 захирамж, Нийслэлийн Засаг даргын нийгмийн салбар, ногоон хөгжил болон агаар, орчны бохирдлын асуудал хариуцсан орлогчийн баталсан удирдамжийн дагуу 2022 оны 11 дүгээр сарын 18-ны өдрөөс 2023 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд магадлан итгэмжлэх, хяналт шалгалт хийгдлээ. Энэ халаалтын улиралд буюу 2022-2023 онд 100 кВт-аас дээш хүчин чадалтай зуух ашигладаг ААНБ-ын магадлан итгэмжлэх хяналт шалгалтын дүнгээр Улаанбаатар хотын төвийн 9 дүүрэгт 208 байршлын 353 халаалтын зуух бүртгэгдэж, шалгагдав. Өмнөх онтой харьцуулахад 13,9%-иар буурч, төвлөрсөн дулаан, хий болон бусад дэвшилтэт технологид шилжсэн байна.

Мөн уурын болон 100 кВт-аас дээш хүчин чадалтай, агаар бохирдуулагч томоохон суурин эх үүсвэр ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад хяналт шалгалт хийж, магадлан итгэмжлэх ажлын удирдамжийн төсөл боловсруулан Нийслэлийн Засаг даргын нийгмийн салбар, ногоон хөгжил болон агаар, орчны бохирдлын асуудал хариуцсан орлогчоор батлуулахаар ажиллаж байна.

Гэр, байр, орон сууцны доторх агаарын бохирдлыг бууруулах, арилгахад чиглэсэн зөвлөмж гаргаж, олон нийтэд сурталчилах;

Гэр хорооллын айл өрхийн орон байрны дулаалга, дулаан алдагдлын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг 2 аж ахуйн нэгж, байгууллагын судалгааг гаргасан. Мөн байгууллагын албан ёсны https://aprd.ub.gov.mn/ цахим хуудсаар дамжуулан дотоод орчны агаарын чанарыг сайжруулах, байшин дулаалга зэрэг 6 төрлийн брошурыг иргэд олон нийтэд хүргэн ажилласан.

Цаг үеийн нөхцөл байдалтай уялдуулан Монгол Улсын шадар сайдын 2017 оны 08 дугаар тушаалаар батлагдсан журмын дагуу “Угаарын хийн хордлогын нөхцөл байдал”-ын эрсдэлийн түргэвчилсэн үнэлгээг 2023 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр мэргэжлийн 21 байгууллагыг 32 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр Эрүүл мэндийн яамны хурлын их танхимд эрсдэлийн үнэлгээг хийж гүйцэтгэсэн.

НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ
ХОР СУДЛАЛ, ШУУРХАЙ УДИРДЛАГЫН АЛБА

УГААРЫН ХИЙН ХОРДЛОГЫН ҮЙЛ ЯВДАЛД ХИЙСЭН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН, ЗӨВЛӨМЖ

2023 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 04

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас Орчны бохирдол үүссэн үеийн эрсдэлийн үнэлгээний хийх ажлын хэсгийн хурал 2023 оны 10 дугаар сарын 17-ны

өдөр тус яамны хурлын танхимд зохион байгуулж эрсдлийн үнэлгээг хийн ажилласан.

Агаар бохирдуулж байгаа эх үүсвэрийн тооллого явуулж, бүртгэл, мэдээллийн сanг шинэчлэн бүрдүүлэх ажлын хүрээнд;

Агаарын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1, 8.1.5, 27 дугаар зүйлийн 27.1, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын тушаал, Нийслэлийн Засаг даргын захирамжийг тус тус үндэслэн агаар бохирдуулагч эх үүсвэрийн нэгдсэн тоо бүртгэлийн ажлыг жил бүр нийслэлийн 9 дүүргийн хэмжээнд зохион байгуулдаг.

Тус ажлын хүрээнд Агаар бохирдуулагч эх үүсвэрийн бүртгэл тооллогыг батлагдсан маягтын дагуу бөглөж, www.envpol.mne.gov.mn цахим системд бүртгэлжүүлэхээр ажиллаж байна. 2022-2023 оны байдлаар 3-15квт хүчин чадалтай ахуйн хэрэглээний **162,552** зуух, 16-100 кВт хүчин чадалтай **3,751** зуух, 100 кВт-аас дээш хүчин чадалтай **353** усан халаалтын зуух, Дулааны цахилгаан 6 станцын 4200 кВт-аас дээш хүчин чадалтай **41** зуух, Агаарын бохирдлын хөдөлгөөнт эх үүсвэр нийт **655656** тээврийн хэрэгсэл тус тус тоологдож, мэдээллийн санг шинэчлэн ажиллалаа.

Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн “Агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн нэгдсэн тоо бүртгэл хийх тухай” А/1313 дугаар захирамжийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор Дүүргүүдийн Засаг даргын Тамгын газарт ажлын хэсэг байгуулахаар удирдамжийн төсөл боловсруулан ажиллаж байна.

“Усан халаалтын болон уурын зуухыг дэвшилтэд технологид шилжүүлэх тухай” 123 дугаар тушаалын хүрээнд;

Засгийн газрын 2018 оны “Түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох тухай” 62 дугаар тогтоол, Шадар сайдын 2020 оны “Усан халаалтын болон уурын зуухыг дэвшилтэт технологид шилжүүлэх тухай” 123 дугаар тушаал, Нийслэлийн Засаг даргын 2019 оны “Нам даралтын халаалтын зууханд түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох тухай” А/1377 дугаар захирамж, Улаанбаатар хотын ерөнхий менежерийн 2023 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн “Халаалтын зуухны үзлэг, шалгалт зохион байгуулах тухай” А/09 дүгээр тушаалын хэрэгжилтийг хангуулах ажлын хүрээнд нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад хяналт шалгалтын хийх ажлыг 5 ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнтэйгээр 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрөөс 01 дүгээр сарын 27-ны өдрүүдийн хооронд зохион байгуулсан. 2022-2023 онд 100 кВт-аас дээш хүчин

чадалтай зуух ашигладаг ААНБ-ын магадлан итгэмжлэх хяналт шалгалтын дүнгээр Улаанбаатар хотын төвийн 9 дүүрэгт 208 байршлын 353 халаалтын зуух бүртгэгдэж, шалгагдав. Өмнөх онтой харьцуулахад 13,9%-иар буурч, төвлөрсөн дулаан, хий болон бусад дэвшилтэт технологид нийт 57 зуух шилжсэн байна.

Агаарын чанарын хяналт, шинжилгээний чадавхыг сайжруулах сайжруулж PM10, PM2.5 тоосонцрын агууламжийг багасгана.

Агаарын чанарын суурин харуулуудын мэдээг 7 хоног, сараар боловсруулан гарган Ус цаг уур орчны шинжилгээний газарт хүргүүлэн ажиллаж байна.

Улаанбаатар хотын агаарын чанарыг гэр хороолол, автозам, орон сууцны хороолол, үйлдвэрийн дүүрэг орчмын 19 цэгт агаар бохирдуулах бодис болох хүхэрлэг хий (SO2), азотын давхар исэл (NO2), PM2.5, PM10 тоосонцор, нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO), озон (O3) болон цаг уурын үзүүлэлтүүдийг автомат багажаар тодорхойлон ажилладаг.

2023 оны хүйтний улирлын 11 дүгээр сарын Улаанбаатар хотын агаар дахь агаар бохирдуулах бодисын дундаж агууламжийг өмнөх оны мөн үеийн дундаж агууламжтай харьцуулахад PM2.5 тоосонцор 3 мкг/м-ээр буюу 5%-иар их, PM10 тоосонцор 10 мкг/м3-ээр буюу 10%-иар бага байсан.

Хүснэгт 6

Бохирдуулах бодисын нэр	Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016	Дундаж агууламж, мкг/м^3	
	Хүлцэх агууламж, мкг/м^3	2022 оны 11 дүгээр сар	2023 оны 11 дүгээр сар
PM2.5 тоосонцор	50	55	58↔
PM10 тоосонцор	100	97	87↓
Азотын давхар исэл, NO_2	50	51	50↔
Хүхэрлэг хий, SO_2	50	85	64↓

Нийслэлийн Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газраас төрийн үйлчилгээг иргэд, олон нийтэд шуурхай хүргэх зорилгоор 4 төрлийн хэмжилтийн хүсэлтийг Төрийн цахим үйлчилгээний нэгдсэн систем E-Mongolia-аар хүлээн авч эхэллээ. Үүнд:

- Авто тээврийн хэрэгслийн утааны хийн хэмжилт
- Орчны хөдөлгөөнт хэмжилт
- Усан халаалтын зуухнуудад хаягдал утааны хэмжилт
- Хүн, аж ахуйн нэгжийн үйлдвэрлэсэн сайжруулсан хатуу түлшний хаягдал утааны хэмжилт орж байна.

Энэхүү системийн давуу тал нь иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагуудад төрийн үйлчилгээг харьяалал харгалзахгүйгээр нэг дороос түргэн шуурхай авах болсноороо онцлог юм.

1.Байгууллагын 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар нэг суурин харуул дээр дунджаар 60 удаа очиж засвар үйлчилгээ, стандарт хийн тохируулга, хийж ажилласан. Суурин харуул тус бүрээр авч үзэхэд Баянхошуу суурин харуул дээр 59, Толгойт суурин харуул дээр 60, Нисэх суурин харуул дээр 58, Амгалан суурин харуул дээр 61, МҮОНРТ суурин харуул дээр 63, Дамбадаржаа суурин харуул дээр 57 удаа тус тус очиж ажилласан. Тус харуулуудаар очиж ажиллахдаа хэмжилтийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах, багажуудын тоосны шүүлтүүр солих, шугам хоолойн цэвэрлэгээ хийх, хэмжилт тасарсан тохиолдолд дахин ачаалуулах зэргээр ажилласан.

2.Толгойт суурин харуул болон МҮОНРТ-ийн суурин харуулын азотын ислүүд хэмжих төхөөрөмж хэмжилтийн горим доголдож хэвийн үйл ажиллагаа тасалдсан тул Жайка төслийн экспертүүдийн тусламжтай тус багажийг үйлдвэрлэгч компанитай холбогдож цахим уулзалт хийж заавар зөвлөгөө авч засвар үйлчилгээ хийж хэмжилтийг хэвийн болгож төхөөрөмжийн тасралтгүй хэмжих үйл ажиллагааг хангаж ажилласан.

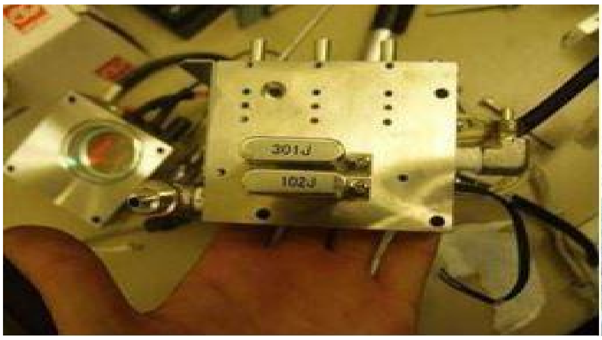

3.Орчны агаарын чанар хэмжих суурин харуулуудын хэвийн үйл ажиллагааг хангах болон хэмжилтийн багаж тоног төхөөрөмжүүдийн мэдээллийн баталгаажилтыг хангах ажлын хүрээнд сар бүр стандарт хийн тохиргоо хийж ажилласан.

4.Суурин харуулын өвлийн бэлтгэл ажил хангах, хэмжилтийн тасралтгүй ажиллагааг хангуулах ажлын хүрээнд суурин харуулын сэлбэг хэрэгсэл худалдан авах тендер зарлах ажлын бэлтгэл ажил хангаж ажлын даалгавар боловсруулан батлуулж, үнэлгээний хороо байгуулж, худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж, шалгарсан “Интерсайнс” ХХК-тай 2023 оны 06 дугаар сарын 19-ний өдөр НАОБТГ03-07 тоот гэрээ байгуулж 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ний хүлээн авсан.

5. Дамбадаржаа суурин харуулын засвар үйлчилгээнд ашиглагдах сэлбэг хэрэгсэл худалдан авах ажлын даалгавар боловсруулан үйлдвэрлэгч компанитай НАОБТГ 03-05 тоот гэрээ байгуулан 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ний өдөр хүлээн авч тус харуул дээр сэлбэг хэрэгслийг сольж, хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ажилласан.

6.Суурин харуулын хэмжилтийн ажилласан нийт цаг 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ээс 2023 оны 12 дугаар сарын 01-ний байдлаар МҮОНРТ-91.4%, Нисэх-87.1%, Толгойт-90.5%, Амгалан-90.2%, Баянхошуу-75.9% байна. Суурин харуулуудын нийт дундаж хэмжилтийн цаг 88,1%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. Суурин харуулуудын хэмжилт тасарсан шалтгаан хэмжилтийн багажийн насжилт өндөр, тог цахилгааны гэмтэл, цахилгааны ачаалалтай үед автомат унах, цахилгааны төлөвлөгөөт засвар үйлчилгээ зэрэг шалтгаанаас суурин харуулын мэдээ тасарсан байна.

Хүснэгт-7

2023/01/01-2023/11/30 хүртэл ажилласан цаг										
Хэмжилтийн төрөлүүд	МҮОНРТ		Нисэх		Толгойт		Амгалан		Баянхошуу	
	Хэмжих цаг		Хэмжих цаг		Хэмжих цаг		Хэмжих цаг		Хэмжих цаг	
	8016	Хувь	8016	Хувь	8016	Хувь	8016	Хувь	8016	Хувь
	Хэмжсэн цаг		Хэмжсэн цаг		Хэмжсэн цаг		Хэмжсэн цаг		Хэмжсэн цаг	
NOx	7230.0	90.2	7535	94.0	6298.0	78.6	7673	95.7		
CO	7555.0	94.2	7438	92.8	7279.0	90.8	7616.0	95.0		
SO2	7032.0	87.7	5227	65.2	7542.0	94.1	5284.0	65.9	4524.0	56.4
PM10	7556.0	94.3	7471	93.2	7544.0	94.1	7664.0	95.6	7311.0	91.2
PM2.5	7566.0	94.4	7471	93.2	7544.0	94.1	7664.0	95.6	6428.0	80.2
O3	7030.0	87.7	7313	91.2	7333.0	91.5	7466.0	93.1		
Ажилласан цаг хувь	7328.2	91.4	6984	87.1	7256.7	90.5	7227.8	90.2	6087.7	75.9
Нийт	Суурин харуулуудын ажилласан цаг 80%									

Нийслэлийн агаарын чанарын суурин автомат харуулын тоог нэмэгдүүлж, хэмжилтийн үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.

Бүгд Найрамдах Солонгос улс болон Монгол Улсын Засгийн Газрын гэрээгээр агаарын чанар хэмжих суурин автомат харуулыг 2023 оны 09 дүгээр сард Хан-Уул дүүргийн 4 дүгээр хороо, Арцатын 624, Байгаль орчны шинжилгээ, судалгааны төв УТҮГ-ын хашаанд байрлуулсан улсын нэгдсэн сүлжээнд холбож агаар.мн сайтаар иргэд олон нийтэд мэдээлэн ажиллаж байна.

Хотын стандарт, норм, дүрмийг олон улсын жишигт нийцүүлэн боловсруулж, мөрдүүлэх ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд "Агаарын чанарын стандарт"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлыг эхлүүлнэ.

"Агаарын чанарын стандарт"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд Хотын стандартын газарт 2023 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн 1/468 тоот албан бичгээр ажлын хэсэгт орох албан хаагчдын нэрсийг хүргүүлэн ажилласан.

Тус ажлын хэсгийн хуралдаанаар Жайка Олон Улсын байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлж буй "Улаанбаатар хотын Агаарын бохирдлын хяналтын чадавхыг бэхжүүлэх төслийн" хүрээнд боловсруулсан "Гэрийн зуухны хаягдал утааны хийн хэмжилтийн гарын авлагыг стандарт болгох тухай хэлэлцэж төслийг 2023 оны 09 дүгээр сарын 21-ний 1/628 тоот албан бичиг боловсруулан хүргүүлээд байна.

Орчны бохирдлыг багасгаж, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулна.

Агаарын тухай хууль тогтоомж, стандартын дагуу орчны агаарын чанарыг хэмжигч AQMS-9000 явуулын станцаар орчинд үзүүлж буй хорт нөлөөлөл, дотоод орчны бохирдлын хэмжилт хийх ажлын хүрээнд иргэн, аж ахуй нэгжийн хүсэлтийн дагуу стандартын шаардлага хангаж буй эсэхийг хэмжилт хийж тодорхойлж байна.

2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд нийт 30 хэмжилт хийж үр дүнг (MNS4585:2016) стандарттай харьцуулсан. Тус харьцуулалтаар стандартын шаардлага хангаагүй 14, шаардлага хангасан 16 байсан. Нийслэлийн төсөвт нийт 1.280.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлэн ажилласан.

Хүснэгт-8

Орчны хэмжилтийн жагсаалт

№	огноо	Байгууллагын нэр	Үйл ажиллагааны чиглэл	Хаяг, байршил	Бохирдуулагч бодис /мкг/м3/-ээр			
					NO_x	SO_2	CO	PM 2.5
1	2023/ 09/05	“ Жи эс дорнын хөгжил” ХХК	MNS4585:2016			450	60000	50
			Блокны үйлдвэр	СХД 32-р хороо	-	122	204	38
2	2023/ 09/05	“ Хос монгол” ХХК	MNS4585:2016			450	60000	50
			Тоосгоны үйлдвэр	СХД 8-р хороо	-	48	168	34
3	2023/ 09/05	“Монгол тамхи со”ХХК	MNS4585:2016			450	60000	50
			Хүнсний үйлдвэр	БГД 4-р хороо	-	116	281	125
4	2023/ 06/26	“Аянчин фоор сийзонз лордж”ХХК	MNS 4585:2016			450	60000	50
			Амралтын газар	НД 6-р хороо	-	71	-	28
5	2023/ 09/05	“Бат Бэх Ремикон” ХХК	MNS 4585:2016			450	60000	50
			Барилгын материалын үйлдвэр	БЗД 11-р хороо	-	204	304	42
6	2023/ 09/05	“Бат Бэх Ремикон” ХХК	MNS 4585:2016			450	60000	50
			Барилгын материалын үйлдвэр	ХУД 21-р хороо	-	281	497	62
7	2023/ 03/15	“Багануур дүүрэг”	MNS 4585:2016		50	50		50
			Дүүрэг	5-р хороо	16	33	-	121
8	2023/ 02/14	“Багахангай дүүрэг”	MNS 4585:2016		50	25		50
			Дүүрэг	2-р хороо	9	204	304	42
9	2023/ 02/14	“Амин Хүнс” ХХК	MNS 4585:2016		200	450	60000	50
			Худалдааны төв	ЧД 11-р хороо	67	46	238	37
10	2023/ 11/08	“Тагын Эх” ХХК	MNS 4585:2016		50	250	60000	50
			Амралтын газар	СХД 34-р хороо	-	172	1430	195
11	2023/ 11/02	“Ньюсевер” ХХК	MNS 4585:2016		200	25	60000	50
			Керамзит үйлдвэр	Баянзүрх дүүрэг 11 дугаар хороо	145	72	612	52
12	2023/	“Үндэсний	MNS 4585:2016			450		50

	06/22	*цэцэрлэгт хүрээлэн" ОНӨТҮГ*	*Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн*	*БЗД 16-р хороо*	*-*	*98*	*-*	*30*
13	*2023/ 02/14*	*"Багахангай дүүрэг"*	*MNS 4585:2016*		*50*	*250*		*50*
			Дүүрэг	*2-р хороо*	*-*	*204*	*304*	*42*

Сайжруулсан хатуу түлшинд MNS 5216:2016 стандартын шаардлага хангасан эсэхэд хаягдал утааны хэмжилт хийж, улирал бүр тайлан гаргаж, холбогдох байгууллагуудад танилцуулж ажиллана;

Засгийн Газрын 2019 оны "Түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох тухай" 62 дугаар тогтоолтой холбоотойгоор иргэн, аж ахуйн, нэгж байгууллагад түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглосон.

Иймд сайжруулсан шахмал түлш үйлдвэрлэж байгаа иргэн, аж ахуй нэгжийн хүсэлтийн дагуу сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэрүүдийн бүтээгдэхүүн стандартын шаардлага хангаж буй эсэхийг хаягдал утааны хийн хэмжилт хийж тодорхойлж байна.

2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд нийт 66 дээжид хаягдал утааны хэмжилт хийж үр дүнг (MNS5216:2016) стандарттай харьцуулсан.

Тус харьцуулалтаар стандартын шаардлага хангаагүй 50 түлш, шаардлага хангасан 16 түлш байна. Зуух түлшний хэмжилтээр нийслэлийн төсөвт нийт 14.860.000 мянган төгрөгийг төвлөрүүлэн ажилласан.

Хүснэгт-9

Түлшний хэмжилтийн жагсаалт

№	Он сар	Түлш үйлдвэрлэгч байгууллагын нэр	Зуухны төрөл	Хүчин чадал	Бохирдуулагч бодис /мкг/м3/-ээр				Нүүрсний төрөл	Нэмэлт бодис
					NO_X	SO_2	CO	TSP		
1	2023/01/16	"Батжих Даян" ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВт	341	595	13641	109		
			Уламжлалт	7кВт	505	1317	21511	327		
2	2023/01/16	Иргэн Ш,Баярсайхан	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВт	381	392	14031	115		
3	2023/01/24	Баянтээг Түлш ОНӨ	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	271	1026	5783	153		

4	2023/03/03	“МОНХИМО” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	152	182	5482	152		
5	2023/03/22	“Эрдэнэт Үйлдвэр” ТӨҮГ	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	220	526	5285	74		
6	2023/03/22	“Эрдэнэт Үйлдвэр”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	233	544	3559	63		
7	2023/04/05	“МОНХИМО”ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВт	233	629	10667	83	Сайжруулсан хатуу түлш	Eco-coal
			Уламжла	7кВт	230	678	12890	92	Сайжруулсан хатуу түлш	
8	2023/05/11	“Таван Толгой түлш” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	100% кокс	-
			Уламжлалт	7кВт	135	4	12750	16		
9	2023/04/17	“Эрчим Хүчний Яам”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Дээж-1	-
			Дөл	7кВТ	63	27	5672	42		
10	2023/04/17	“Эрчим Хүчний Яам”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Дээж-2	-
			Дөл	7кВТ	94	64	9049	40		
11	2023/04/18	“Эрчим Хүчний Яам”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Уламжлалт	7кВт	238	510	7455	157		
12	2023/04/18	“Эрчим Хүчний Яам”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Уламжлалт	7кВТ	142	305	8124	135		
13	2023/04/20	“Эрчим Хүчний Яам”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Hebeis	-
			Уламж	7кВТ	78	26	8672	82		

			лалт							
14	2023/04/20	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	shanxi	-
			Уламж лалт	7кВТ	81	11	17974	80		
15	2023/04/21	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	50%-50%	-
			Уламж лалт	7кВТ	208	370	17087	56		
16	2023/04/21	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	50%-50%	-
			Уламж лалт	7кВт	147	291	15309	56		
17	2023/04/22	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	100%	-
			Уламж лалт	7кВт	81	48	9498	39		
18	2023/04/22	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	100%	-
			Уламж лалт	7кВТ	92	43	8018	46		
19	2023/04/23	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	70%	-
			Уламж лалт	7кВТ	113	90	16926	80		
20	2023/04/23	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Асаагч	-
			Уламж лалт	7кВТ	615	53	12028	10		
21	2023/04/23	“Эрчим Хүчний Ям”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Мод	-
			Уламж лалт	7кВТ	46	12	3696	8		
22	2023/	“Эко айдиа”ХХК	Уламж лалт	7кВт	77	111	2568	403		
23	2023/05/08	“Дулаан” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Гал асаагч	-
			Уламж лалт	7кВт	79	32	1662	603		
24	2023/05/08	“Эрдэнэт” ТӨҮГ	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Гал асаагч	-
			Уламж лалт	7кВТ	68	27	2624	465		
25	2023/05/16	“Уудам Хангай трейд”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу	-
				7кВТ	241	365	9650	128		

		ХХК							түлш	
26	2023/05/17	“Бэлл Кросс” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	266	610	12662	62		
27	2023/06/05	“Таван толгой түлш” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	
			Дөл	7кВТ	242	185	11228	104		
28	2023/06/05	“Таван толгой түлш” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	
			Дөл	7кВТ	241	220	14163	110		
29	2023/06/05	“Таван толгой түлш” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	
			Дөл	7кВТ	258	424	14466	119		
30	2023/06/05	“Аряа” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	277	412	14903	70		
31	2023/06/05	“Бачлаг Эрдэнэ цом” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	283	661	16053	147		
31	2023/06/05	“Уртын хүр” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Газ	
			Дөл	7кВТ	65	2	880	17		
32	2023/06/19	“Орчны бохиролыг бууруулах үндэсгий хороо”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Кокс+Эрдэнэт асаагч	-
			Уламжлалт	7кВТ	95	117	13994	112		
33	2023/06/19	“Орчны бохиролыг бууруулах үндэсгий хороо”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Кокс+Эко айдиа асаагч	-
			Уламжлалт	7кВТ	100	49	14016	123		
34	2023/06/19	“Орчны бохиролыг бууруулах	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Кокс+Эко айдиа асаагч	-
			Уламжлалт	7кВТ	89	49	14016	123		

		үндэсгий хороо”								
35	2023/06/19	“Орчны бохиролыг бууруулах үндэсгий хороо”	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Уламж лалт	7кВТ	115	71	14281	88		
36	2023/06/19	“Сайнсайхан интернэйшнл” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Жинь го Чао
			Уламж лалт зуух	7кВТ	250	795	5929	112		
37	2023/06/19	“Баялаг Эрдэнэ цом” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Уламж лалт зуух	7кВТ	210	645	4212	105		
38	2023/06/29	“Өлзийт төв” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Уламж лалт	7кВТ	232	884	19888	134		
39	2023/06/29	“Модкон” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Модлог хорголжин шахмхл түлш	-
			Уламж лалт зуух	7кВТ	70	38	12341	34		
40	2023/06/29	“Өлзийт Төв” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш-2	-
			Уламж лалт зуух	7кВТ	212	745	17544	125		
41	2023/06/29	“Ганхүдэр орд” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл зуух	7кВТ	362	434	9680	123		
42	2023/07/04	“Ж.Адъяа” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл зуух	7кВТ	228	479	26084	219		
43	2023/07/18	“Гүгүр технологи” ХХК	MNS5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл зуух	7кВТ	215	796	19430	335		
44	2023/07/1	“Гүгүр технолог	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан	-

	8	и" ХХК	Дөл зуух	7кВТ	219	748	18536	99	хатуу түлш	
45	2023/07/18	Эрчим хүчний яам	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Хагас кокс	-
			Дөл зуух	7кВТ	99	1	17045	74		
46	2023/08/29	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	3-1zho
			Дөл зуух	7кВТ	651	262	2153	281		
47	2023/08/29	"Орчны бохирлыг бууруулах үндэсгий хороо"	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Гал асаагч
			Дөл зуух	7кВТ	40	922	4891	1367		
48	2023/09/18	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Гал асаагч
			Уламжлалт зуух	7кВТ	225	866	20403	183		
49	2023/09/18	"Таван толгой түлш"ХХК ШУТИС	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Орос Барьцуулагчтай
			Уламжлалт зуух	7кВТ	186	587	12877	149		
50	2023/09/18	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Асаагч Хятад
			Дөл	7кВТ	82	299	10517	24		
51	2023/09/18	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Асаагч Монгол
			Дөл	7кВТ	79	31	12543	54		
52	2023/09/18	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Асаагч мод
			Уламжлалт зуух	7кВТ	134	44	17382	45		
53	2023/09/18	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Асаагч Хятад
			Уламжлалт зуух	7кВТ	90	22	15677	66		
54	2023/09/1	"Таван толгой	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан	Асаагч

	8	түлш"ХХК	Уламжлалт зуух	7кВТ	117	44	17087	31	хатуу түлш	Мод
55	2023/09/22	"Ө.Хүдрээ" иргэн	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Асаагч гүгүүр
			Дөл	7кВТ	226	1126	10625	128		
56	2023/09/22	"Ө.Хүдрээ" иргэн	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Асаагч гүгүүр
			Дөл	7кВТ	241	1192	8873	214		
57	2023/09/22	"Өлзийт төв"	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	-
			Дөл	7кВТ	228	844	17371	168		
58	2023/09/22	"НАОБТГ"	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Сайжруулсаг шахмал түлш
			Дөл	7кВТ	225	866	20403	183		
59	2023/09/22	"НАОБТГ"	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Нэмэлттэй 0,5%
			Дөл	7кВТ	221	771	16311	134		
60	2023/09/22	"НАОБТГ"	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Нэмэлттэй 1%
			Дөл	7кВТ	230	953	19480	185		
61	2023/09/22	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	Нэмэлттэй 1%
			Дөл	7кВТ	225	866	20403	183		
62	2023/09/25	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Хагас Кокс	Цахилгаан асаагч
			Дөл	7кВТ	81	60	8336	14		
63	2023/10/11	"Санвин" ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	–
			Дөл	7кВТ	288	655	9750	122		
64	2023/10/31	"Таван толгой түлш"ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан хатуу түлш	–
			Дөл	7кВТ	245	911	14121	135		
65	2023/11/3	Нүүдэлчин Эко	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Сайжруулсан	–

	1	ресурс	Нүүдэл чин	4,5кВТ	191	40	5027	117	хатуу түлш	
66	2023/12/04	Нийслэлийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Шахмал түлш	-
			Дөл	*7кВТ*	***96***	***5***	***5502***	***34***		

Азотын ислүүд агууламж /NO_X

График 1.

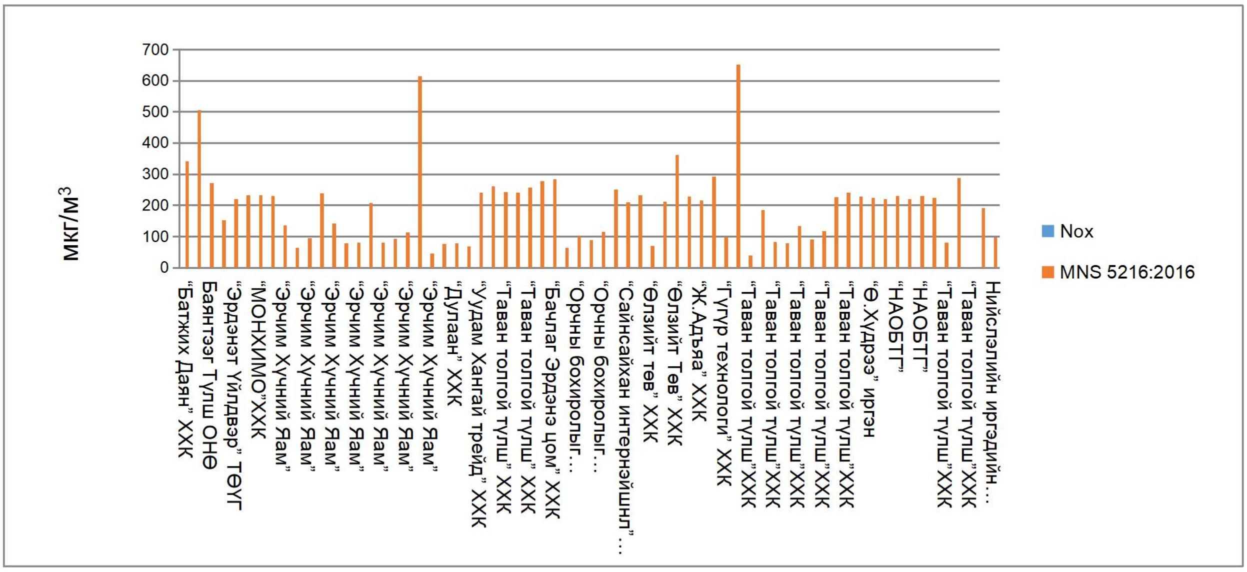

Хүхэрийн давхар исэл /SO_2

График 2.

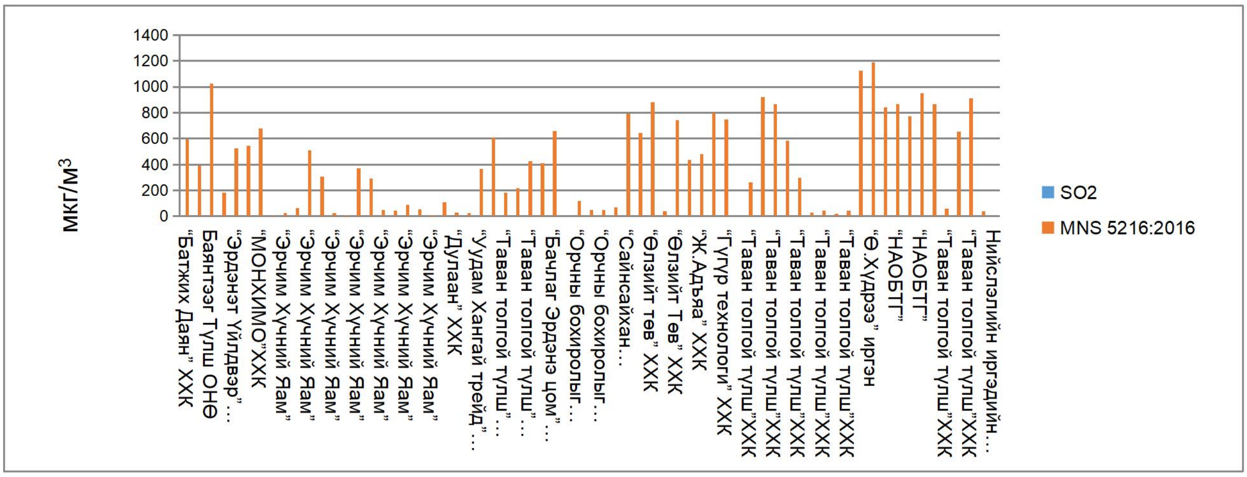

Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл агууламж /CO/

График 3.

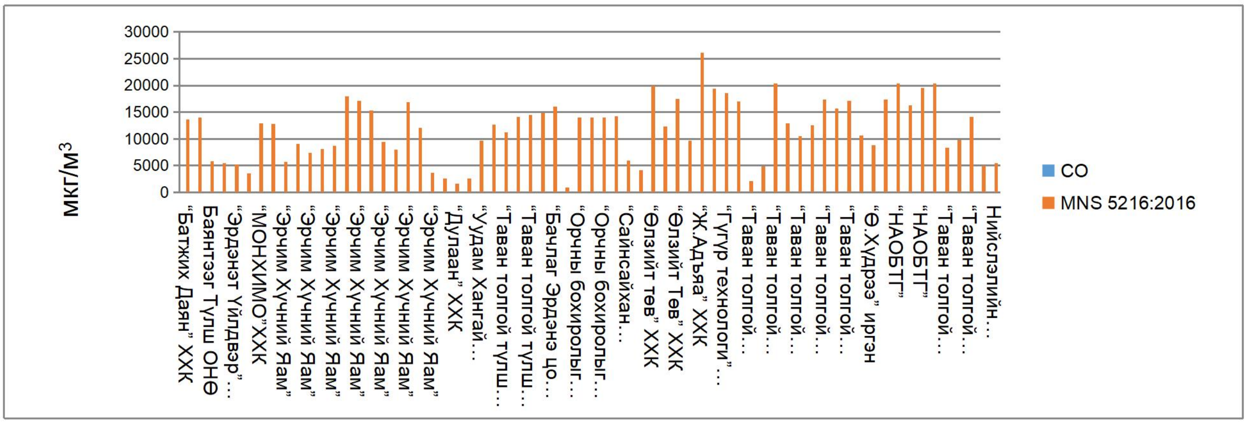

Нийт тоосонцор /TSP/

График 4.

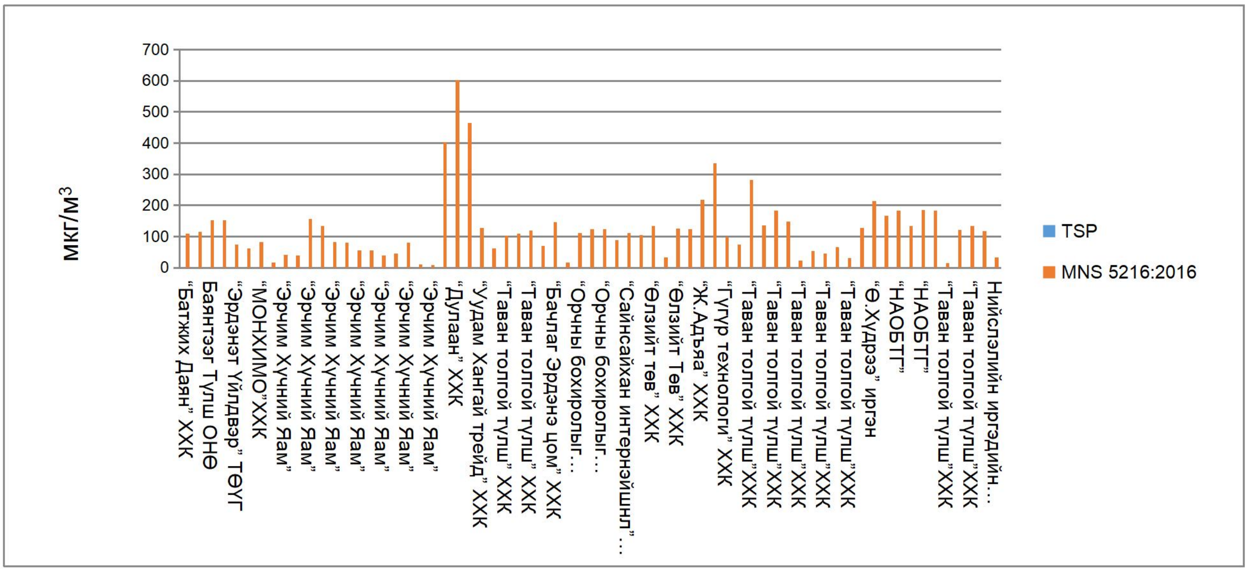

Уурын болон 100кВт-аас дээш ба доош хүчин чадалтай усан халаалтын зуухнуудад хэмжилт хийнэ.

Уурын болон усан халаалтын зуух эзэмшигч аж ахуйн нэгж, байгууллагын хүсэлтээр 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 12 дугаар сарын 05-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд нийт 46 зууханд хэмжилт хийснээс Хан-Уул дүүргийн нутаг дэвсгэрт орших 11, Сүхбаатар дүүргийн 2, Сонгинохайрхан дүүргийн нутаг дэвсгэрт 13, Чингэлтэй дүүргийн нутаг дэвсгэрт 2, Баянзүрх дүүргийн 4, Налайх дүүргийн нутаг дэвсгэрт 1, Сэлэнгэ аймаг 3, Дундговь аймаг 8, Эрдэнэт, Дархан хот тус тус 4 иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага хамрагдсан байна.

Хаягдал утааны хэмжилтийн өгөгдлүүдийг боловсруулж хэмжилтийн дүнг MNS5043:2016, MNS 5919:2009, стандартуудыг баримтлан заасан үзүүлэлттэй тус тус харьцуулан хэмжилтийн дүнг боловсруулсан.

Хэмжилтийн үр дүнг стандарттай харьцуулахад шаардлага хангаагүй 10 зуух бөгөөд шаардлага хангасан нь 36 зуух байна.

Дундновь, Сэлэнгэ, Эрдэнэтийн зуухнуудад шүүлтүүрийн ашигт үйлийн коэффициентыг тодорхойлсон.

Хэмжилт хийсэн ААНБ-н жагсаалт

Хүснэгт-10

№	огноо	Зуух эзэмшигч байгууллагын нэр	УХЗ-ны нэр, хүчин чадал	Хаяг, байршил	Бохирдуулагч бодис /мкг/м3/-ээр				Эко тонол	Нүүрсний төрөл
					NO_x	SO_2	CO	TSP		
1	2023/01/12	“Дашваанжил газ” ХХК	MNS5043:2016		450	800	5000	600	Багц циклон	БГ
			DZC 2.8/TH	ХУД 12 хороо	126	75	69	-		
2	2023/01/12	“Дашваанжил газ” ХХК	MNS5043:2016		450	800	5000	600	Багц циклон	БГ+баяжуулсан
			DZC 2.8/TH	ХУД 12 хороо	124	-	45	-		
3	2023/02/15	“Улаанбаатар БҮК”ХХК	MNS5043:2016		700	1200	9800	130	Багц циклон	ШГ
			DZC 2.8/TH	ХУД 12 хороо	267	439	8765	125		
4	2023/02/27	“Молор Трейд”ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	-	СШТ
			Карборобот 0,3Мвт	ХУД 11-хоoо	544	1377	565	1837		
5	2023/03/03	“Газ КОМ”ХХК	MNS 5043:2016		240	-	120	-	Багц циклон	БГ+баяжуулсан
			YGL 2Тн/цаг	СХД 32 хороо	142	-	55	-		
6	2023/03/06	"Дархан”	MNS 5043:2016		700	1200	9800	130	Уутат филтр	ШГ
			1,5мвт	Дархан шарын гол	230	528	14683	191		
7	2023/03/06	“Дархан”	MNS 5043:2016		700	1200	9800	130	-	ШГ
			0,1мвт	Дархан Орхон сум	245	640	11291	131		
8	2023/03/20	“Тэмүүлэн ОД”ХХК	MNS 5919:2008		1150	1500	1030	12000	Нойтон унс баригчтай	СШТ
			DZL 4тн/ц	БЗД 10 хороо	542	1254	944	5421		
9	2023/03/22	“Түмэн шувуут” ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Нойтон унс баригч	Шивээ овоо
			KBTC-20-10	Сэлэнгэ аймаг	54	745	3548	345		

				сайхан сум					ай	
10	2023/03/22	“Түмэн шувуут” ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Багц циклон	БН
			KE-6.5/14/БҮШ/	ХУД 12-хороо	89	645	2584	511		
11	2023/03/22	“Түмэн шувуут” ХХК	MNS 5919:2008		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүүр	мидлинг
			DZL 4тн/цаг	СХД 32-хороо	69	529	4215	541		
12	2023/03/28	“Түмэн шувуут” ХХК	MNS 5919:2008		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүүр	мидлинг
			SZL8т н/цаг	СХД 32-хороо	345	458	4521	542		
13	2023/03/28	“Түмэн шувуут” ХХК	MNS 5919:2008		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүүр	мидлинг
			DZL 2тн/цаг	СХД 32-хороо	441	644	4548	245		
14	2023/03/22	Иргэн Даваадорж	MNS 5043:2016		450	800	5000	600		СШТ
			Илч	БЗД 11-р хороо	175	655	4254	544		
15	2023/04/25	“Элбэг дулаан” ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүүр	Мидлинг
			Э-1,8мвт	ЧД 12-р хороо	223	1029	1080	866		
16	2023/05/08	“Хатант кашимер” ХХК	MNS 5019:2019		1150	1630	1030	12000	-	СШТ
			DZL 4тн/цаг	СХД 32-хороо	954	1420	854	3564		
17	2023/05/05	“Био-Эрэгл Хайрхан” ХХК	MNS 5919:2019		1150	1630	1030	12000	Багц циклон	СШТ
			DZL 1.25T	ХУД 12-хороо	121	505	800	4000		
18	2023/05/08	“Хос Шинэс” Сувилал	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	-	СШТ
			Тополь-М-60кВт	СБД 20-хороо	209	700	4100	450		
19	2023/08/28	“Ярмаг Хөнгөн Бетон” ХХК	MNS 5919:2019		1150	1630	1030	12000	Багц циклон	СШТ
			DZL 4тн/цаг	СХД 32-р хороо	178	176	1025	643		
20	2023/08/28	“Жи Эс Дорны Хөгжил”	MNS 5919:2019		1150	1630	1030	12000	Багц цикл	СШТ
			DZL	СХД 32-	211	581	551	3193		

		ХХК	8тн/цаг	р хороо 1-111 т					он	
21	2023/09/01	“Ихэр Шаранг ад” ХХК	MNS 5919:2019		1050	1620	1030	12000	Бага цикл он	СШТ
			DZL 4тн/цаг	СХД 32-р хороо	423	1445	847	3541		
22	2023/09/26	“МОДКОН” ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүү	Модлог хорголжин түлш
			Камен зуух Ы-60	НАОБТГ-ын лаборатори	134	0	3497	296		
23	2023/09/26	“ЭМ ПЛАСТИК” ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүү	СШТ
			DZL 1.4мВТ	НАОБТГ-ын лаборатори	191	1145	4425	785		
24	2023/09/06	“Ньюсвер” ХХК	MNS 5919:2019 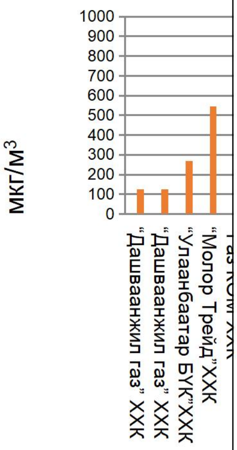			1630	1030	12000	Бага цикл он	СШТ
			-	БЗД 11-р хороо	913	1530	988	9584		
25	2023/07/26	“Топ Шайн” ХХК	MNS 5919:2019		1150	1630	1030	12000	Бага цикл он	СШТ
			DZL 4тн/цаг	СХД 32-р хороо	245	1120	620	6541		
26	2023/10/22	“Монгол Эко Мах” ХХК	MNS 5919:2019		1050	1620	1030	12000	Бага цикл он	Мидлинг
			DZL 2тн/цаг	СХД 32-р хороо	294	1766	598	1121		
27	2023/10/01	“Дун Фан Интерн эйшнл”	MNS 5919:2019		1050	1620	1030	12000	Бага цикл он	Мидлинг
			DZG 2тн/ца	СХД 32-р хороо	111	644	12017	355		

		ХХК	г							
28	2023/ 10/11	Г.Лувсан дорж	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүү	Мидлинг
			Монгол зуух	СХД 24-р хороо Миний сүлжээ	265	842	1967	634		
29	2023/ 09/06	"Ньюсвер" ХХК	MNS 5919:2019		1150	1630	1030	12000	Багц циклон	СШТ
			-	БЗД 11-р хороо	918	1530	988	9584		
30	2023/ 10/27	"Амин Хүнс" ХХК	MNS 5043:2016		450	800	5000	600	Хуурай шүүлтүү	СШТ
			Eurozigi	ЧД 11-р хороо	75	553	877	816		
31	2023/ 09/04	"ДЦС-3 ТӨХК" ХХК	MNS 5043:2016		1100	1485	300	10800	Хуурай шүүлтүү	БАГА НУУР
			БКЗ 220/110	ХУД 3-р хороо	414	454	37	1847		
32	2023/ 11/26	"Ариун Гал" "ХХК"	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Хуурай шүүлтүү	СШТ
			"Ариун Гал" "ХХК"	НАОБТГ-ын лаборатори	225	1034	11156	119		
33	2023/ 11/26	"Нүүдэлчин" "ХХК	MNS 5216:2016		700	1200	9800	130	Хуурай шүүлтүү	СШТ
			Нүүдэлчин	НАОБТГ-ын лаборатори	183	904	3169	104		
34	2023/ 12/04	Монгол нью ресурс технологи	MNS 5919:2019		1150	1630	1030	12000		яс
			Монгол зуух	СХД 32-р хороо	512	-	812	-		

Тайлбар: НН-Налайх нүүрс, ШГ-Шарын голын нүүрс, АТ-Алаг толгойн нүүрс БН-Багануурын нүүрс СШТ-Сайжруулсан шахмал түлш

Азотын ислүүд агууламж /NO_X/

График 5.

Хүхэрийн давхар исэл /SO_2

График 6.

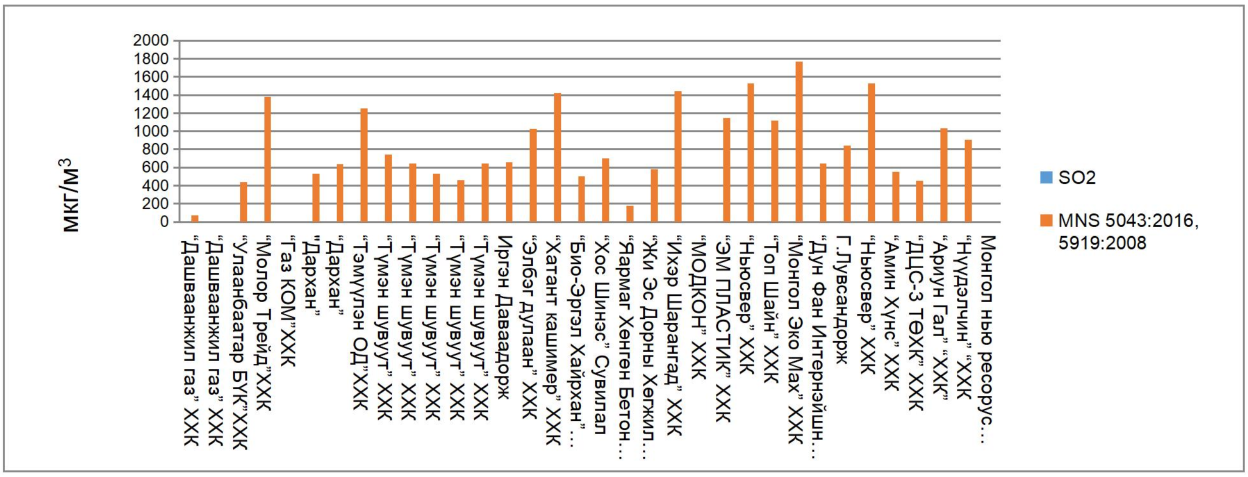

Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл агууламж /CO/

График 7.

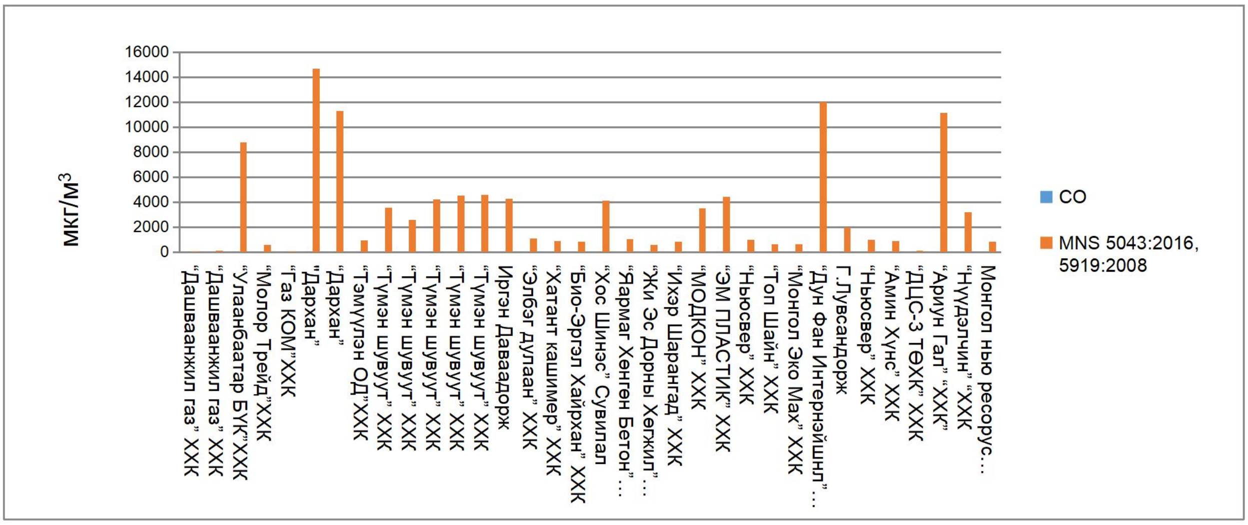

Нийт тоосонцор /TSP/

График 8.

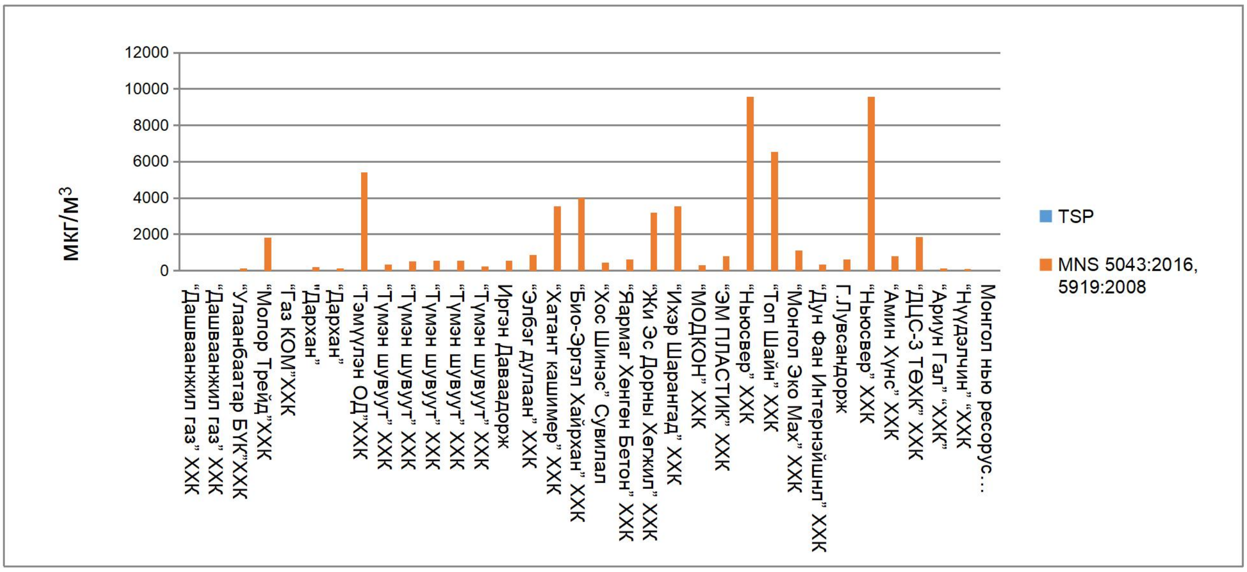

Агаарын тухай хууль тогтоомж, стандартын дагуу орчны агаарын чанарыг хэмжигч явуулын AQMS-9000 хөдөлгөөнт харуулаар орчинд үзүүлж буй хорт нөлөөлөл, дотоод орчны бохирдлын хэмжилт хийх.

Агаарын тухай хууль тогтоомж, стандартын дагуу орчны агаарын чанарыг хэмжигч AQMS-9000 явуулын станцаар орчинд үзүүлж буй хорт нөлөөлөл, дотоод орчны бохирдлын хэмжилт хийх ажлын хүрээнд иргэн , аж ахуй нэгж байгууллагын хүсэлтийн дагуу стандартын шаардлага хангаж буй эсэхийг хэмжилт хийж тодорхойлж байна.

2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд нийт 30 хэмжилт хийж үр дүнг (MNS4585:2016) стандарттай харьцуулсан.

Тус харьцуулалтаар стандартын шаардлага хангаагүй 14, шаардлага хангасан 16 байсан.

№	**огноо**	**Байгууллагын нэр**	**Үйл ажиллагааны чиглэл**	**Хаяг, байршил**	**Бохирдуулагч бодис /мкг/м3/-ээр**			
					NO_x	SO_2	CO	PM 2.5
1	2023/09/05	“ Жи эс дорнын хөгжил” ХХК	MNS4585:2016			450	60000	50
			Блокны үйлдвэр	СХД 32-р хороо	-	122	204	38
2	2023/09/05	“ Хос монгол” ХХК	MNS4585:2016			450	60000	50
			Тоосгоны үйлдвэр	СХД 8-р хороо	-	48	168	34
3	2023/09/05	“Монгол тамхи со”ХХК	MNS4585:2016			450	60000	50
			Хүнсний үйлдвэр	БГД 4-р хороо	-	116	281	125
4	2023/06/26	“Аянчин фоор сийзонз лордж”ХХК	MNS 4585:2016			450	60000	50
			Амралтын газар	НД 6-р хороо	-	71	-	28
5	2023/09/05	“Бат Бэх Ремикон” ХХК	MNS 4585:2016			450	60000	50
			Барилгын материалын үйлдвэр	БЗД 11-р хороо	-	204	304	42
6	2023/09/05	“Бат Бэх Ремикон” ХХК	MNS 4585:2016			450	60000	50
			Барилгын материалын үйлдвэр	ХУД 21-р хороо	-	281	497	62
7	2023/	“Багануу	MNS 4585:2016		50	50		50

	03/15	р дүүрэг”	Дүүрэг	5-р хороо	16	33	-	121
8	2023/ 02/14	“Багахангай дүүрэг”	MNS 4585:2016		50	25		50
			Дүүрэг	2-р хороо	9	204	304	42
9	2023/ 02/14	“Амин Хүнс” ХХК	MNS 4585:2016		200	450	60000	50
			Худалдааны төв	ЧД 11-р хороо	67	46	238	37
10	2023/ 11/08	“Тагын Эх” ХХК	MNS 4585:2016		50	250	60000	50
			Амралтын газар	СХД 34-р хороо	-	172	1430	195
11	2023/ 11/02	“Ньюсевер” ХХК	MNS 4585:2016		200	25	60000	50
			Керамзит үйлдвэр	Баянзүрх дүүрэг 11 дугаар хороо	145	72	612	52
12	2023/ 06/22	“Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн” ОНӨТҮГ	MNS 4585:2016			450		50
			Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн	БЗД 16-р хороо	-	98	-	30
13	2023/ 02/14	“Багахангай дүүрэг”	MNS 4585:2016		50	250		50
			Дүүрэг	2-р хороо	-	204	304	42

Автомашинтай болон автомашингүй өдрийн агаарын бохирдолд харьцуулсан хэмжилт хийж, мэдээллийн сан бүрдүүлнэ.

Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн “Улаанбаатар марафон-2023” олон улсын гүйлт зохион байгуулах тухай А/302 дугаар захирамжийн хүрээнд автомашингүй өдрийг 2023 оны 06 дугаар сарын 03-нд зохион байгуулсан.

Тус ажлын хүрээнд Зүүн 4-н зам орчим, Баруун 4-н зам орчим нийт хоёр цэг дээр авто замын дагуу орчны агаарын бохирдлын хэмжээг тодорхойлох харьцуулсан хэмжилтийг агаарын чанарын хөдөлгөөнт AQMS-9000 харуулаар хийж гүйцэтгэв. Хэмжилтээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн хэвийн үргэлжилж байсан үеийг хөдөлгөөн хязгаарласан байршилтай харьцуулахад дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 12.

Байршил	Зүүн 4 зам			
Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	SO_2	PM2.5	PM10

Автомашинтай өдөр	182	158	83	89
Автомашингүй өдөр	21	28	41	43
Харьцуулалт	8,6 дахин бага	5,6 дахин бага	2 дахин бага	2 дахин бага

Хүснэгт 13.

Байршил	Баруун 4 зам			
Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	SO_2	PM2.5	PM10
Автомашинтай өдөр	58	54	72	97
Автомашингүй өдөр	19	42	38	42
Харьцуулалт	3 дахин бага	1,2-иар бага	1,8 дахин бага	2,3 дахин бага

Тайлбар: NO_2-азотын давхар исэл, SO_2-хүхрийн давхар исэл, PM2.5-нарийн ширхэгт тоос, PM10-том ширхэгт тоос

График 9.

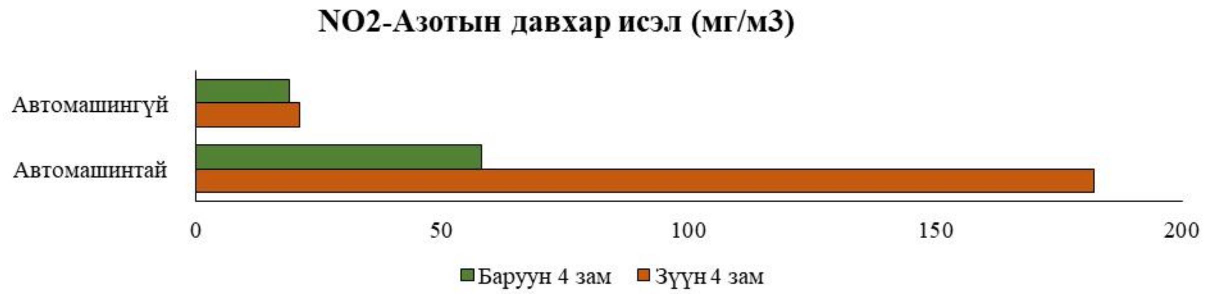

График 11.

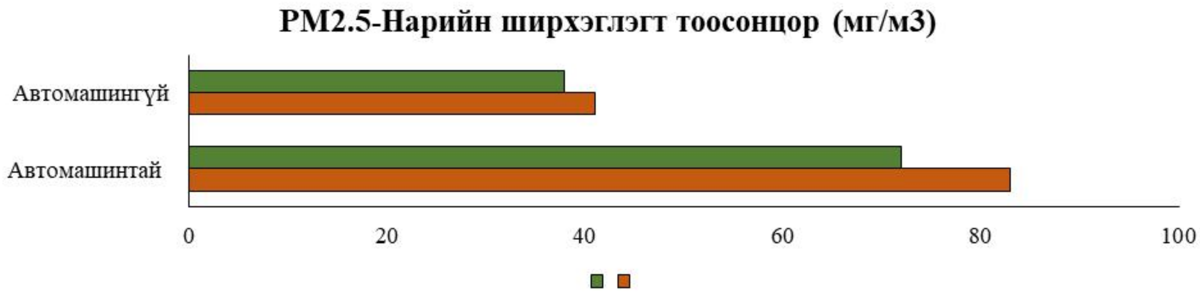

График 12.

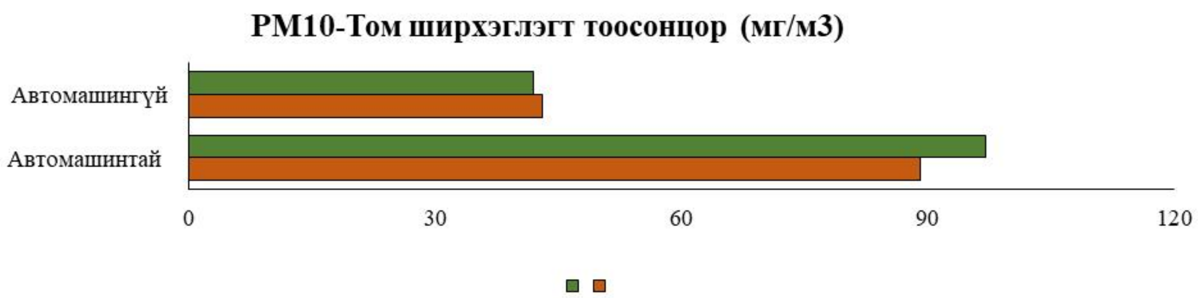

Зураг 5.

Улаанбаатар хот үүсгэн байгуулагдсаны 384 жилийн ойг угтан, дэлхийн "Автомашингүй өдөр"-ийг зохион байгуулахтай холбогдуулан Зүүн 4-н зам орчим, Баруун 4-н зам Тэнгис кинотеатр орчим, Сансар E-mart уулзвар орчим нийт дөрвөн цэг дээр автозам дагуу орчны агаарын чанарын хэмжээг тодорхойлох харьцуулсан хэмжилтийг агаарын чанарын хөдөлгөөнт AQMS-9000 харуулаар хийж гүйцэтгэв.

Хэмжилтээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн хэвийн үргэлжилж байсан үеийг хөдөлгөөн хязгаарласан үетэй харьцуулахад дараах байдалтай байна. Үүнд:

Хүснэгт-14.

Байршил		Зүүн 4 зам			
Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	CO	SO_2	PM2.5	PM10
Автомашинтай өдөр	**48**	**421**	**55**	**31**	**39**
Автомашингүй өдөр	21	**150**	43	21	33
Харьцуулалт	2.2 дахин бага	2.8 дахин бага	1.2 дахин бага	1.4 дахин бага	1.1 дахин бага

Хүснэгт-15.

Байршил		Баруун 4 зам			
Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	CO	SO_2	PM2.5	PM10
Автомашинтай өдөр	29	**568**	96	104	105
Автомашингүй өдөр	13	**383**	55	20	32
Харьцуулалт	2.2 дахин бага	1.4 дахин бага	1.7 дахин бага	5.2 дахин бага	3.2 дахин бага

Хүснэгт-16.

Байршил		Тэнгис кинотеатр орчим			
Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	CO	SO_2	PM2.5	PM10
Автомашинтай өдөр	42	**568**	56	**168**	**176**
Автомашингүй өдөр	24	**390**	50	33	35
Харьцуулалт	1.7 дахин бага	1.4 дахин бага	1.1 дахин бага	5 дахин бага	5 дахин бага

Хүснэгт-17.

Байршил		Сансарын E-mart уулзвар			
Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	CO	SO_2	PM2.5	PM10
Автомашинтай өдөр	66	**553**	80	**188**	**225**
Автомашингүй өдөр	27	**393**	40	17	18
Харьцуулалт	2.4 дахин бага	1.4 дахин бага	2 дахин бага	11 дахин бага	12.5 дахин бага

Тайлбар: NO_2-азотын давхар исэл, SO_2-хүхрийн давхар исэл, PM2.5-нарийн ширхэгт тоос, PM10-том ширхэгт тоос, CO-Нүүрстөрөгчийн дутуу исэх

График 13.

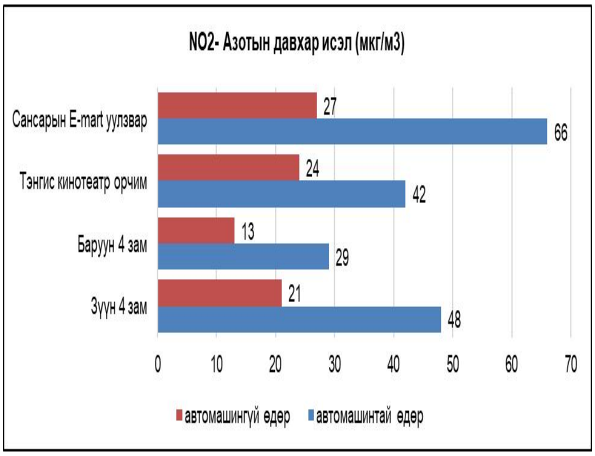

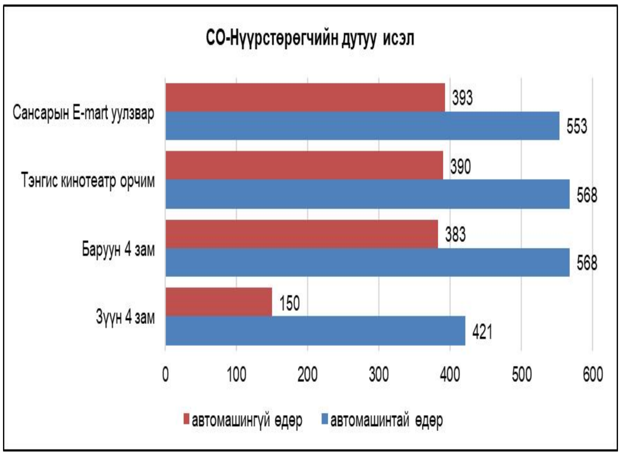

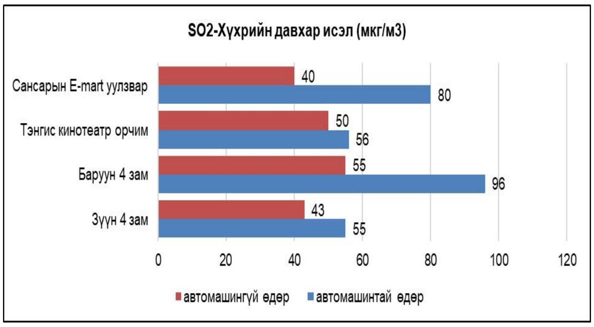

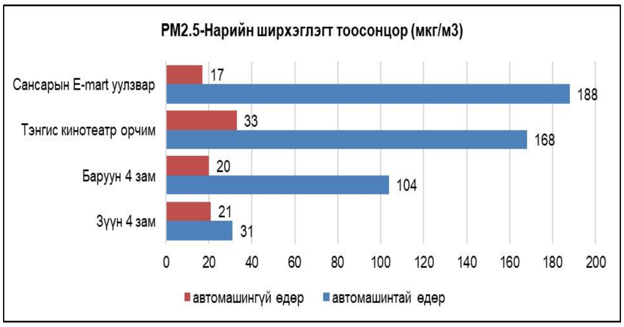

Гэр хорооллын дунд байрлалтай шороон замуудад хэмжилт хийж, автомашины хөдөлгөөний эрчмээс дэгдэх тоосонцрын оршин суугчдын эрүүл мэндэд нөлөөлөх нөлөөллийг тодорхойлох:

Зүүн 4-н зам орчим, Баруун 4-н зам Тэнгис кинотеатр орчим, Сансар E-mart уулзвар орчим, СХД, Баян хошууны тойргийн Номин дэлгүүрийн урд, СХД, Таван шарын уулзвар, ЧД, Баянбүрдийн тойрог, ЧД, баруун 4 зам барилга хөгжлийн төв, СБД, 32-ын тойргын сансар худалдааны төв, БЗД, Цайз захын уулзвар, ХУД, Нисэхийн тойрог, ХУД, 120-ийн уулзвар, НД, Налайх төв уулзвар, БГД, Саппорогийн уулзвар нийт 12 цэг дээр автозам дагуу орчны агаарын чанарын хэмжээг тодорхойлох хэмжилтийг агаарын чанарын хөдөлгөөнт AQMS-9000 харуулаар хийж гүйцэтгэв. Хэмжилтээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн хэвийн үргэлжилж байсан үеийн агаарын чанар дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 18.

№	Агаар бохирдуулах бодис /мкг/м3/	NO_2	CO	SO_2	PM2.5	PM10
1	СХД, Баян хошууны тойрогын Номин дэлгүүрийн урд	22	167	36		
2	СХД, Таван шарын уулзвар	12	90	55	8	16
3	ЧД, Баянбүрдийн тойрог	42	568	56	168	176
4	ЧД, баруун 4 зам барилга хөгжлийн төв	29	568	96	104	105
5	СБД, 32-ын тойрогын сансар худалдааны төв	38	417	42	42	152
6	БЗД, Цайз захын уулзвар	55	463	29	70	105

7	БЗД, Офицеруудын тойрог	82	306	36	44	85
8	БЗД, Зүүн 4 зам торгоны зам дэлгүүрийн үүдэнд	48	421	55	31	39
9	ХУД, Нисэхийн тойрог	17	122	39		
10	ХУД, 120-ийн уулзвар					
11	НД, Налайх төв уулвар	23	78	48		
12	БГД, Саппорогийн уулвар	68	151	99	60	132
	MNS 4585:2016	200	60000	450	50	100

Тайлбар: NO_2-азотын давхар исэл, SO_2-хүхрийн давхар исэл, PM2.5-нарийн ширхэгт тоос, PM10-том ширхэгт тоос, CO-Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл

Авто замын хөдөлгөөнд оролцож буй нийтийн болон ачаа тээврийн хэрэгслийн хаягдал утааны агууламжийг тодорхойлох шинжилгээ хяналт шалгалт хийж, стандартад нийцүүлэх арга хэмжээ авна.

“Авто тээврийн үндэсний төв” ТӨҮГ, “Тээврийн Цагдаагийн алба”-тай хамтран 2023 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдөр болон 04 дүгээр сарын 06-ны өдрүүдэд Сүхбаатар дүүргийн 32-ын тойргийн нутаг дэвсгэр, Чингэлтэй дүүргийн 39 дүгээр сургууль орчмоор, Баянгол дүүргийн 3,4 хороолол, Баянзүрх дүүргийн 3ДТГ-ын нутаг дэвсгэрт замын хөдөлгөөнд оролцож буй 93 автомашинд, тээврийн хэрэгслээс ялгарах хаягдал утаан дахь хорт бодис зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байгаа эсэхэд хяналт, шалгалт, хэмжилт хийн ажилласан.

Уг хэмжилтээр дизель түлш ашигладаг 62, бензин ашигладаг 31 тээврийн хэрэгсэл байсан бөгөөд нийт автомашины 51,6% буюу 50 тээврийн хэрэгсэл хаягдал утааны агууламж өндөр ялгаруулж байна.

Зураг 8.

Жайка төслийн баг, “Зам тээврийн Хөгжлийн яам”, “Авто тээврийн Үндэсний төв”, “Тээврийн цагдаагийн алба”-тай хамтран 2023 оны 05 дугаар сарын 29-нөөс 06-р сарын 29-нийг хүртэл Улаанбаатар хотын баруун хэсгийн төлбөр хураах цэг буюу 22-н товчооны авто замд RSD /алсын зайнаас хэмжих төхөөрөмж/ суурилуулж, автозамын хажуугаар өнгөрч буй дизель тээврийн хэрэгслийн яндангийн утааг хэмжиж, RSD хэмжилтийн утга болон утаа хэмжилтийн бодит утгын хамаарлыг тодруулж, MNS стандартаар тогтоосон утааны хүлцэх хэмжээ (тортогжилтын 40%)-г хангаж буй ялгарлын босго утгыг тохируулан ажиллахаар тус хэмжилтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.

Нийслэлийн Нийтийн Тээврийн газрын хүсэлтээр нийтийн тээврийн парк шинэчлэлтийн ажлын хүрээнд 2023 онд шинээр нийлүүлэгдэж буй дизель хөдөлгүүрт автобусны хаягдал утаанаас ялгарах агаар бохирдуулах бодис NOx, PM-ийг хэмжих ажлыг 2023 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр Dustruck багажаар хийж гүйцэтгэн дүнг хүргүүлэн ажилласан.

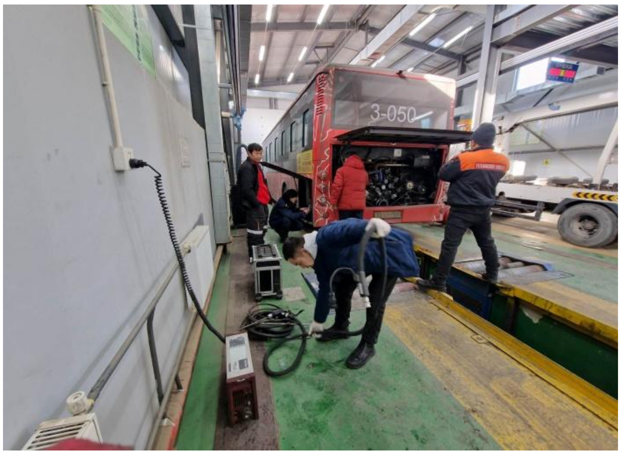

3.3.4 Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын хүрээнд 2023 оны 09 дүгээр сарын 06-наас 11-ний өдрийн хооронд нийтийн тээврийн үйлчилгээ эрхлэгч 5 ААНБ-ийн 136 тээврийн хэрэгсэлд хяналт шалгалт хийсэн. Шалгалтаар илэрсэн зөрчилд улсын байцаагчийн 2 албан шаардлага хүргүүлэн, 1 зөрчлийн хэрэг нээн ажиллаж байна.

Зураг 11.

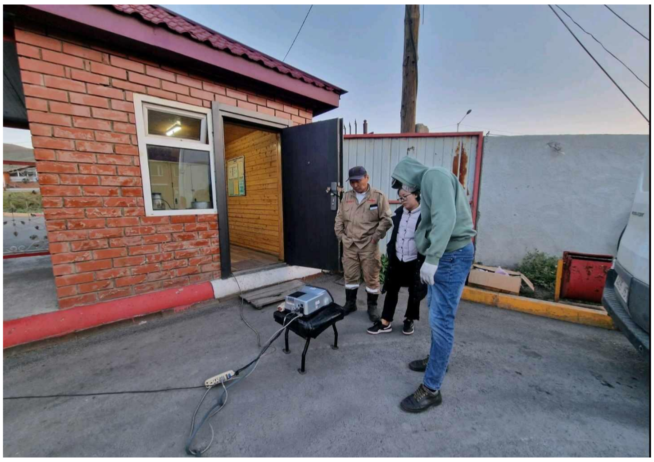

НАОБТГ-ын агаар бохирдуулагч суурин эх үүсвэр, хатуу түлшний хэмжилт хийх иж бүрэн лаборатори байгуулна.

Улаанбаатар хотын агаар, орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлээр олон талт үйл ажиллагаа явуулж ирсэн бөгөөд усан халаалтын зуух, ДЦС, гэрийн зуух, сайжруулсан түлш зэрэг агаар бохирдуулагч эх үүсвэрийн хаягдал утааны хяналт шинжилгээ болон орчны агаарын чанарын хэмжилтийн үйл ажиллагааг магадлан итгэмжлэгдсэн лабораторид хийж дүгнэлт гарган ажиллаж байна.

Лабораторийн олон улсын MNS ISO/IEC 17025:2018 стандартын дагуу магадлан итгэмжлэлийн хүрээнд Чанарын гарын авлага, заавал дагаж мөрдөх журам, тэдгээрийн хавсралт болох маягтуудыг хэлтсийн хэмжилтийн үйл ажиллагаатай нийцүүлэн өөрчлөн боловсруулсан.

“Үндэсний Итгэмжлэлийн Төв”-өөс лаборатори нь Итгэмжлэлийн хүрээнд эхний шалгалтаар өгсөн чиглэлийн дагуу үүрэг даалгаврыг гүйцэтгэн ажилласан. 2024 онд шинээр лабораторийн барилга барихаар төлөвлөж байгаа бөгөөд 2024 оны нийслэлийн төсөвт 1 тэрбум төгрөгийн санал оруулан батлуулан ажилласан.

Төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд гадаад, дотоодын мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран ажиллах

Тус байгууллага нь “ЖАЙКА” Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагатай “Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлын хяналтын чадавхыг бэхжүүлэх төсөл”-ийн 1-3 дахь үе шатыг 2010-2024 оны хооронд хамтран хэрэгжүүлж байна. Энэхүү төслийн хүрээнд “Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлын хяналтыг бэхжүүлэх төсөл III”-ийн Хамтарсан зохицуулах хорооны 10 дугаар хуралдаан 2023 оны 06 дугаар сарын 08-ны өдөр, 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрүүдэд төслийн үйл ажиллагааны явцын тайланг танилцуулах, гүйцэтгэлийн тайлан батлах, төслийн хэрэгжилтэд тулгарч буй асуудал болон Япон талын саналыг Монгол талтай хэлэлцэж баталгаажуулах, хурлын хөтөлбөрийн төслийг бэлтгэж, оролцогч байгууллагуудад албан бичиг хүргүүлэн хамтран ажилласан.

Шахмал түлшнээс дээж авч лабораторийн шинжилгээнд хамруулж, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийнэ.

Урьдчилан сэргийлэх удирдамжийн хүрээнд “Таван толгой түлш” ХХК-ийн сайжруулсан шахмал түлшний чанар стандартын шаардлага хангаж буй байдалд тогтмол хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэж байна. Төв, Зүүн болон Баруун бүсийн үйлдвэрийн үйлдвэрлэсэн сайжруулсан шахмал түлшний 25, мидлингийн 5, барьцалдуулагчийн 7 дээж нийт 37 дээжинд Ашигт малтмал газрын тосны хэрэг эрхлэх газрын төв лаборатори, Хими, химийн технологийн хүрээлэнгийн итгэмжлэгдсэн лабораторид тус тус техникийн шинжилгээг хамруулсан. Лабораторийн шинжилгээний сорилын дүнгээр тус дээжүүд MNS5679:2022 “Сайжруулсан хатуу түлш. Техникийн ерөнхий шаардлага” стандартыг бүрэн хангаж байсан ба улсын байцаагчийн 12 дүгнэлтийг гаргасан.

“Таван толгой түлш” ХХК-ийн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүний чанар стандартын байдалд дүгнэлт гаргах зорилгоор 3 төлөвлөгөөт бус удирдамжийг батлуулан “Тавантолгой түлш” ХХК-д хяналт шалгалт хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулах улсын байцаагчийн 1 албан шаардлага хүргүүлж ажилласан.

Уурын болон 100кВт-аас дээш хүчин чадалтай усан халаалтын зуух ашиглагч ААНБ-ын 107 зуух, дулаан үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын 168 зууханд нийт 275 ААНБ-ын халаалтын зууханд хяналт шалгалт хийсэн.

-БОАЖЯ-ны салбарын ерөнхий байцаагчийн баталсан 01/07 дугаартай урьдчилан сэргийлэх удирдамжийн хүрээнд 180 аж ахуйн нэгжийн халаалтын зуух болон баримт бичигт хяналт шалгалт хийж нийт 61 аж ахуйн нэгжид 14450 нэгжтэй тэнцэх торгууль ногдуулж Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн.

-Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хорооны даргын баталсан А/05 тоот удирдамжийн дагуу Эрчим хүч үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч болон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын уурын зуухнаас ялгарах түгээмэл тархацтай бохирдуулагч бодисын хэмжээг бууруулах, түүхий нүүрс хэрэглэх хэрэгжилтийг хангуулах хүрээнд УБЗАА, ЭЦА, ХИХУГ-тай хамтран нийслэлийн 7 дүүргийн нутаг дэвсгэрт дулаан түгээх үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч 50 аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын халаалтын зууханд хяналт шалгалт, үзлэг хийж, үлдэгдэл түүхий нүүрсний судалгааг гаргаж, улсын байцаагчийн 2 заалттай албан шаардлагыг 3 аж ахуйн нэгжид хүргүүлэн ажилласан.

-Нийслэлийн Засаг даргын А/200 захирамжийн хүрээнд ХИХУГ, ЭЦА, НЗАА-тай хамтарсан хяналт шалгалтаар тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч 35 ААНБ-ын халаалтын зуухны засвар үйлчилгээ болон холбогдох бичиг баримтын бүрдэлд хяналт шалгалт хийж, ХИХУГ-т улсын байцаагчийн 2 заалттай албан шаардлага хүргүүлэн, зөрчлийг арилгуулсан.

- Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхлэж буй тоосгоны үйлдвэрүүдэд урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөөт бус удирдамжийн дагуу 10 аж ахуйн нэгжид хяналт шалгалт

хийснээс “Күн Лүн” ХХК үлдэгдэл түүхий нүүрс түлж байсан зөрчилд Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу 3000 нэгж,” ЦДЦ” ХХК нь Байгаль орчны менежментийн төлөвлөөгөөгүй үйл ажиллагаа явуулсан зөрчилд 500 нэгжийн торгууль ногдуулж улсын байцаагчийн албан даалгавар хүргүүлэн, биелэлтэд хяналт тавьж ажилласан.

- БОАЖЯ-ны салбарын ерөнхий байцаагчийн баталсан 01/09 дугаартай удирдамжийн хүрээнд 75 аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын халаалтын зуух болон баримт бичигт хяналтын хуудасны дагуу төлөвлөгөөт урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг хийхэд нийт 12 объект Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн заалтуудыг хангаж ажиллаагүй байсан тул Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу нийт 6500 нэгжтэй тэнцэх торгууль ногдуулж хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэн хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах тухай улсын байцаагчийн албан даалгавар 12 аж ахуй нэгжид хүргүүлж, 2 заалттай улсын байцаагчийн 1 албан шаардлагыг 1 аж ахуйн нэгжид хүргүүлж ажилласан.

- Төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын удирдамжийн хүрээнд иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл гомдолын дагуу нийт 61 иргэн, ААНБ-д хяналт шалгалт хийхэд Байгаль орчны тухай хууль, Агаарын тухай хууль, хог хаягдлын тухай хууль болон агаарын чанарыг сайжруулах бүсийн журам зөрчсөн иргэн, ААНБ-д Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу **9000** нэгжийн торгууль ногдуулан улсын байцаагчийн албан даалгавар хүргүүлсэн.

- Нийслэлийн Засаг даргын А/1267 дугаар захирамжийн хүрээнд ЧД-т 48, СБД-т 70, БЗД-т 32, ХУД-т 19 нийт 200 иргэн, ААНБ-д хамтарсан ажлын хэсэг хяналт шалгалт хийж, 3 иргэн ААНБ-д улсын байцаагчийн албан шаардлага хүргүүлж, 1 иргэнд Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу **300** нэгжийн торгууль ногдуулж улсын байцаагчийн албан даалгавар хүргүүлэн биелэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна.

Авто тээврийн шалган нэвтрүүлэх товчоо, хяналтын цэгүүдэд түүхий нүүрсний хяналтыг тавих ажлыг үргэлжлүүлэх, байгаль орчны багц

хуулиуд болон тэдгээртэй хамт гарсан журам, дүрмийн хэрэгжилтийг хангуулах.

Эмээлт, Өлзийт, Гүнт, Городок, 5 толгой, Баруун туруун, 4-р зөрлөг Авто тээврийн шалган нэвтрүүлэх 7 товчоонд Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газар, Онцгой, Мал эмнэлэг, Цагдаагийн байгууллагаас 30 албан хаагч үүрэг гүйцэтгэсэн.

Шалгалтын хүрээнд 2597 тээврийн хэрэгслээр 72620.46 тн зөвшөөрөлтэй нэвтэрсэн түүхий нүүрс, 3579 тээврийн хэрэгслээр 108859.6 тн дамжин өнгөрсөн түүхий нүүрс, Уур үйлдвэрлэгчийн зөвшөөрөлтэй 165 тээврийн хэрэгслээр 4412.95тн мидлинг нэвтрүүлсэн байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 62, 223 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулах ажлын хүрээнд хяналт шалгалтаар 5 удаагийн зөвшөөрөлгүй тээвэрлэсэн 37.075тн түүхий нүүрсийг холбогдох журмын дагуу улсын орлого болгуулан, Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу 500 нэгжийн торгууль ногдуулан. Нийт 23 удаагийн үйлдлээр 1648 шуудай сайжруулсан шахмал түлшийг Агаарын чанарыг сайжруулах бүсээс гаргахыг завдсан зөрчлийг хяналт шалгалтаар илрүүлэн, Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу 2300 нэгжийн торгууль ногдуулан, сайжруулсан шахмал түлшийг улсын орлого болгон ажиллалаа.

Авто замын хөдөлгөөнд оролцож буй нийтийн болон ачаа тээврийн хэрэгслийн хаягдал утааны агууламжийг тодорхойлох шинжилгээт хяналт шалгалт хийж, стандартад нийцүүлэх арга хэмжээ авна.

БОАЖЯ-ны Салбарын ерөнхий байцаагчийн баталсан 01/07 дугаартай урьдчилан сэргийлэх удирдамжийн хүрээнд "Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ", "Тээврийн Цагдаагийн алба"-тай хамтран Нийтийн тээврийн үйлчилгээ эрхлэгч 5 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 450 тээврийн хэрэгслээс ялгарах хаягдал утаанд шинжилгээт хяналт шалгалт хийж 1 аж ахуйн нэгжид Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу 500 нэгжтэй тэнцэх хэмжээний торгууль ногдуулж, зөрчлийг арилгах улсын байцаагчийн хугацаатай албан даалгавар, мөн 4 тээврийн хэрэгслийн үйл ажиллагаа, ашиглалтыг түр зогсоох улсын байцаагчийн акт хүргүүлж, зөрчлийг арилгуулж үйл ажиллагааг сэргээх акт хүргүүлсэн, мөн 2 аж ахуйн нэгжид улсын байцаагчийн 1 заалттай 2 албан шаардлага хүргүүлж ажилласан.

Уурын болон 100 квт-аас дээш хүчин чадалтай усан халаалтын зуух ашиглагч, дулаан, цахилгаан үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагад хяналт шалгалт хийж, үйл ажиллагааг сайжруулна.

БОАЖЯ-ны салбарын ерөнхий байцаагчийн баталсан 01/07 дугаартай урьдчилан сэргийлэх удирдамжийн хүрээнд 52 объектын халаалтын зуух болон баримт бичигт хяналт шалгалт хийж 3 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 4000 нэгжтэй тэнцэх торгууль ногдуулж Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн, мөн Хадат Вилла-1,3 СӨХ-д зөрчлийн хэрэг нээн зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагааг явуулж байна.

Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хорооны даргын баталсан А/05 тоот удирдамжийн дагуу Эрчим хүч үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч болон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын уурын зуухнаас ялгарах түгээмэл тархацтай бохирдуулагч бодисын хэмжээг бууруулах, түүхий нүүрс хэрэглэх хэрэгжилтийг хангуулах хүрээнд УБЗАА, ЭЦА, ХИХУГ-тай хамтран ХУД болон ЧД-ийн нутаг дэвсгэрт дулаан түгээх үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч 50 аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын халаалтын зууханд хяналт шалгалт, үзлэг хийж, үлдэгдэл түүхий нүүрсний судалгааг гаргаж, улсын байцаагчийн 2 заалттай албан шаардлагыг 3 аж ахуйн нэгжид хүргүүлж ажиллалаа.

БОАЖЯ-ны салбарын ерөнхий байцаагчийн баталсан 01/09 дугаартай удирдамжийн хүрээнд 75 аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын халаалтын зуух болон баримт бичигт хяналтын хуудасны дагуу төлөвлөгөөт урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг хийхэд нийт 12 объект Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн заалтуудыг хангаж ажиллаагүй байсан тул Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу нийт 6000 нэгжтэй тэнцэх торгууль ногдуулж хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэн хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах тухай улсын

байцаагчийн албан даалгавар 12 аж ахуй нэгжид хүргүүлж, 2 заалттай улсын байцаагчийн 1 албан шаардлагыг 1 аж ахуйн нэгжид хүргүүлж ажиллалаа.

Авто тээврийн шалган нэвтрүүлэх товчоо, хяналтын цэгүүдэд түүхий нүүрсний хяналтыг тавих ажлыг үргэлжлүүлэх, байгаль орчны багц хуулиуд болон тэдгээртэй хамт гарсан журам, дүрмийн хэрэгжилтийг хангуулах.

Эмээлт, Өлзийт, Гүнт, Городок, 5 толгой, Баруун туруун, 4-р зөрлөг 7 товчоонд Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газрын эргүүл хяналтын 23 албан хаагч 24 цагаар тогтмол үүрэг гүйцэтгэж байгаа ба хяналт шалгалтын тайлант хугацаанд: Мод 38 тээврийн хэрэгслээр 1167м3, Дамжин өнгөрсөн түүхий нүүрс 2064 тээврийн хэрэгслээр 65822тн,Зөвшөөрөлтэй нэвтэрсэн түүхий нүүрс 956 тээврийн хэрэгслээр 28076.5тн бүртгэгдэн нэвтэрсэн байна.

3.2 ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЧАДАВХЖУУЛАЛТ, НИЙГМИЙН БАТАЛГАА

Хүний нөөцийг чадавхжуулах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах талаар байгууллагын 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтын хэрэгжилт

Хүснэгт-19

Зорилт	№	Үйл ажиллагаа	Шалгуур үзүүлэлт	Зорилтот түвшин (тоо, хэмжээ, хувь)	Хүрсэн түвшин (хэрэгжилтийн хувь, тоо хэмжээ)	Зарцуулсан хөрөнгө, эх үүсвэр гүйцэтгэлэр (мян.төг)	Тайлбар
1.	2	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.Хүний нөөцийг чадавх-жуулах		Албан хаагчдын мэдлэг, мэргэжлийг дээшлүүлэх чиглэлээр	Дотоод сургалтын тоо	5-аас доошгүй	7	2.2 сая	МУ-ын ТАЗ-ийн 7:4:10 сургалт, Удирдлагын академийн мэргэшүүлэх ахлах болон дунд шатны багц сургалт,
			Албан хаагчдын хамрагдсан	95 хувиас дээш	Давхардсан тоогоор 350		

	1.	зохион байгуулсан гадаад, дотоодын сургалт	байдал		100%		Нийслэлийн ЗДТГ-ын Хүний нөөцийн хөгжлийн төвийн сургалт, "Алсын хараа-2050", Худалдан авах ажиллагааны А3 сургалт, бусад мэргэжлийн байгууллагын сургалтуудад хамрагдсан.
			Гадаад сургалтад албан хаагчдын хамрагдсан байдал	5 хувиас дээш	8 хувь	-	JICA төслийн хүрээнд 3 удаагийн цахим сургалтад 5 албан хаагч хамрагдсан.
	2.	Мэргэшсэн, туршлагатай хүний нөөцийг бүрдүүлэх	3 болон түүнээс дээш жил ажилласан мэргэшсэн боловсон хүчний үзүүлэлт	95 хувиас дээш	90 хувь	-	3 болон түүнээс дээш жил ажилласан нийт 25 албан хаагч байна.
	Хэсгийн дундаж: 100%						
2. Албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах	3.	Цалин хөлс, шагнал урамшууллын тогтолцоог хэрэгжүүлэх	Шагнал, урамшууллад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Гүйцэт-гэлээр	34 албан хаагч 100%	Гүйцэтгэлийн Урамшуулал 24,799,244 төг	Албан хаагчдын Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, Хөдөлмөрийн гэрээний биелэлтийг дүгнэж уламшуулж ажилласан. Мөн Төрийн дээд болон Засаг даргын, ИТХ-ын шагналд нийт 32 албан хаагчийг уламжилж ажилласан.
			Албан хаагчдын үйл ажиллагааны үнэлгээ, ажилласан жил, ур чадварыг харгалзан олгох нэмэгдэл, зэрэг дэв, шатлал ахиулах	Гүйцэт-гэлээр	**33** удаан жилийн нэмэгдэл, **10** зэрэг дэвийн нэмэгдэл 100%	/ур чадварт 8,552,723 төг, зэрэг дэвийн нэмэгдэлд 15,563,111 төг, удаан жилийн нэмэгдэлд 12,453,052 төг буюу нийт 36,568,886 төгрөг/	Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны "Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох тухай" А/511 дүгээр захирамжийн дагуу байгууллагын 8 төрийн жинхэнэ албан хаагчдад шинээр зэрэг дэв болон нэмэгдлийг

							олгосон.Мөн ТҮ-ний нийт 27 албан хаагчид 2023 оны Б/144 дүгээр тушаалаар ур чадварын нэмэгдэл 20-25 хувиар олгосон.
			Албан хаагчдад сар бүр олгох хоол, унааны зардлыг нэмэгдүүлэх	Гүйцэт-гэлээр	Унаа-500 Хоол-9000	76,720,415	Байгууллагын нийт албан хаагчдад унаа, хоолны нэмэгдлийг 2023 оны батлагдсан төсөвт багтаан олгож байна.
			Илүү цагийн ажлын цалин хөлсийг олгох	Гүйцэт-гэлээр	Бүх нийтийн амралт, баяр ёслолын өдрүүдэд ажилласан албан хаагчдад нэмэгдэл олгож байна.	7,307,844	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн дагуу нийтээр амрах амралт, баяр ёслолын өдрүүдэд ажилласан албан хаагчдад газрын даргын тушаалаар нэмэгдэл хөлс олгож байна.
	4.	Албан хаагчдын ажлын байрны хэвийн нөхцөлийг бүрдүүлсэн байдал	Ажилтан, албан хаагчдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах	Гүйцэтгэл-ээр	10	0,4	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн орон тооны бус ажилтантай бөгөөд Авто тээврийн шалган нэвтрүүлэх 7 товчоонд 7 ш, Хяналт, зохицуулалтын 3 ажилтанд 3 ширхэг нийт 10 ширхэг хамгаалын хувцас, хэрэгслээр хангаж ажилласан.
	Хэсгийн дундаж: 100%						
	5.	Албан хаагчдын эрүүл мэндийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх	Эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Жилд 1-ээс доошгүй удаа	0	0	Төсвөөс шалтгаалан хамрагдаагүй.
			Албан хаагчдын хамрагдалт	100%			
	Хэсгийн дундаж: 100%						
Үнэлгээний дундаж хувь: 100%							

Албан хаагчдыг чадавхжуулах, мэргэшүүлэх зорилгоор 2023 оны сургалтын төлөвлөгөөг боловсруулж, 1 дүгээр сард Газрын даргаар баталгаажуулан хэрэгжилтийг ханган ажилласан. Байгууллагын хэмжээнд 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар танхимын сургалтад давхардсан тоогоор 350 дотоодын сургалт, семинарт оролцож, туршлага судалж, мэдлэгээ дээшлүүлсэн. Үүнийг дараах байдлаар авч үзвэл:

- МУ-ын ТАЗ-ийн 7:4:10 сургалт, Удирдлагын академийн мэргэшүүлэх ахлах болон дунд шатны багц сургалт, Нийслэлийн ЗДТГ-ын Хүний нөөцийн хөгжлийн төвийн сургалт, “Алсын хараа-2050” Удирдлагын академийн богино хугацааны сургалтад 10 албан хаагч хамрагдаж гэрчилгээ авсан.
- ISO 9001:2016 Чанарын менежментийн тогтолцоо байгууллагад нэвтрүүлэх зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх сургалтыг нийт албан хаагчдад 7 хоног бүрийн “Мягмар” гаригт тогтмол зохион байгуулан хамруулсан.
- Удирдлагын академийн мэргэшүүлэх багц 5 албан хаагчид суралцаж, 4 албан хаагч нь гэрчилгээ авсан.
- ТАЗ-өөс онлайнаар цуврал хэлбэрээр хүргэсэн цахим сургалтад тухай бүрт /Пүрэв гариг бүр/.
- JICA–ийн мэргэжлийн дагуух сургалтад давхацсан тоогоор 5 албан хаагчид,
- Нийслэлийн ЗДТГ-ын Хүний нөөцийн хөгжлийн төвийн сэдэвчилсэн сургалтад нийт давхацсан тоогоор 24 албан хаагчид хамрагдсан.
- Салбар, чиглэлийн дагуу байгууллагуудын цахим сургалтад 8 албан хаагчид тус тус хамрагдсан бөгөөд давхацсан тоогоор 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 53 албан хаагчид сургалтад хамрагдсан болно.
- “Харилцан суралцах арга зүй” ижил түвшний байгууллага, албан хаагчид бие биенээсээ суралцаж, өөрсдийн чадавхаа бэхжүүлж, байнгын тасралтгүй хөгжих практик үр дүнд суурилсан сургалтад 3 албан хаагч хамрагдсан.
- Байгууллагын албан хаагчдаас худалдан авалт хийх АЗ-ын суурь мэдлэг олгох сургалтад 5 албан хаагч хамрагдаж гэрчилгээ авсан. Мөн нэмээд 26 албан хаагчийг хамруулаад байна.

Алсын хараа-2050 сургалтын явц, сургалтад хамрагдаж гэрчилгээ авсан байдал

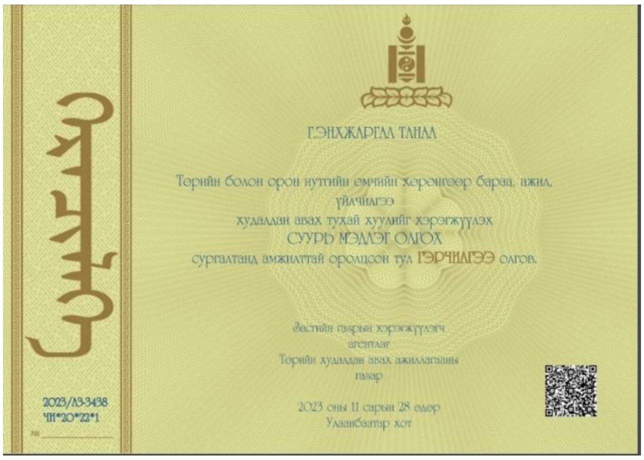

Байгууллагын нийт 48 албан хаагчийн хувийн хэргийг шинэчилж, шинээр болон нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газраас шилжин ирсэн албан хаагчдад хувийн хэрэг үүсгэж, холбогдох баримтуудыг дараалын дагуу хавсарган хувийн хэргийн баяжилтыг хийж ажилласан.

Албан хаагчдын хувийн хэргийг цэгцэлж, нөхөн бүрдүүлэлт хийсэн байдал

Авлигатай тэмцэх газрын мөрдөгчийн №108 дугаартай мэдэгдлийн хүрээнд зохион байгуулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хүрээнд байгууллагын нийт 68 албан хаагчдад Авлигын тухай хууль тогтоомж, ёс зүйн тухай сургалт зохион байгуулсан.

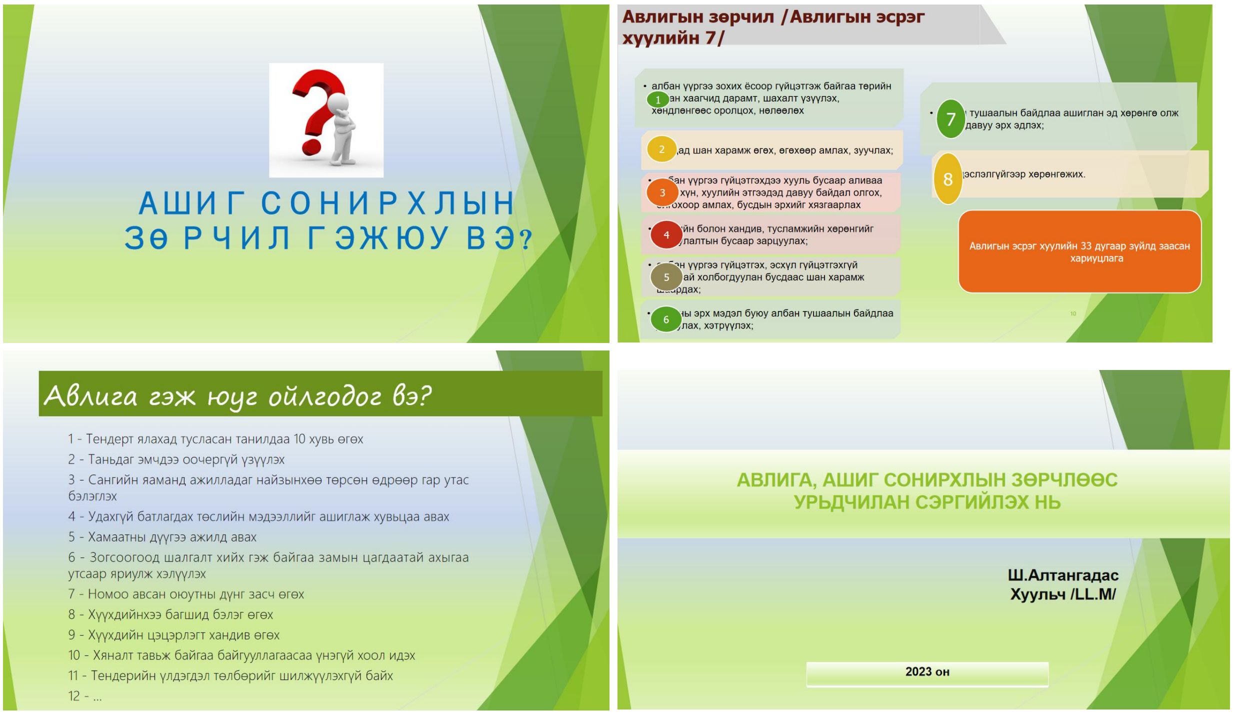

Сургалтын сэдэв Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх нь

Байгууллагын албан хаагчдын “Ээлжийн амралт эдлүүлэх хуваарь”-ийг Газрын даргын 2023 оны А/02 дугаар тушаалаар батлуулсан бөгөөд уг тушаалтай уялдуулан төрийн албыг тасралтгүй жигд явуулах зорилгоор албан хаагчдын “Орлон ажиллах хуваарь”-ийг хавсралтаар гарган, баталгаажуулсан. 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар бүх ажилтан, албан хаагчид ээлжийн амралтаа биеэр эдэлсэн.

Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг 2023 онд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг гарган, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Энэхүү ажлын хүрээнд:

1.“Цагаан сар” билгийн тооллын хаврын тэргүүн сарын шинийн нэгэн, Ахмадын баярыг тохиолдуулан байгууллагын 3 өндөр настанд хүндэтгэл үзүүлэх ажлыг зохион байгуулж, байгууллагын “Хөдөлмөрийн дотоод журам”-ын 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн дагуу газрын даргын 2023 оны А/17, Б/113 дугаар тушаалаар зардал гарган мөнгөн тэтгэмжийг олгосон.

2. Шинээр ам бүл нэмсэн 6 албан хаагчдадаа хөдөлмөрийн дотоод журмын дагуу мөнгөн тэтгэмж олгосон.

3. Олон Улсын Хүүхдийн Эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан байгууллагын ажилтан, албан хаагчдын 0-16 насны нийт 95 хүүхэд багачуудад “Хөдөлмөрийн дотоод журам”-ын 10 дугаар зүйлийн 10.12 дахь хэсгийн дагуу газрын даргын гарын бэлгийг гардуулан өгсөн.

4. Нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох тухай” А/511 дүгээр захирамжийн дагуу байгууллагын 8 төрийн жинхэнэ албан хаагчдад шинээр зэрэг дэв болон

нэмэгдлийг олгосон. Мөн ТҮ-ний нийт 27 албан хаагчид 2023 оны Б/144 дүгээр тушаалаар ур чадварын нэмэгдэл 20-25 хувиар олгосон.

5. МУ-ын ЗГ-аас Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоосонтой холбогдуулан төрийн үйлчилгээний ажилтнуудын албан тушаалын үндсэн цалин хөлсийг төрийн захиргааны албан хаагчдын үндсэн цалин хөлстэй дүйцүүлэх зорилгоор байгууллагын батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан тус газрын төрийн үйлчилгээний ажилтнуудын албан тушаалын үндсэн цалин хөлсийг 18 хувиар нэмэгдүүлэн газрын даргын 2023 оны А/11 дүгээр тушаалаар шинэчлэн тогтоож, олгоод байна.

6. Мөн газрын даргын 2023 оны А/01 дүгээр тушаалаар байгууллагын батлагдсан цалингийн сандаа багтаан нийт ажилтан, албан хаагчдын унаа, хоолны мөнгийг өдрийн 9,500 төгрөг болгон нэмэгдүүлэн олгоод байна.

7. Хөдөлмөрийн дотоод журмын дагуу 8 дугаар зүйлийн 8.4.2 дахь заалтад заасан дагуу 2 албан хаагчид тус бүр 300,000 төгрөгийн буцалтгүй мөнгөн тусламжийг олгосон.

8. Хөдөлмөрийн хүнд нөхцөлд ажиллаж буй БХХ-ийн Хяналт, зохицуулалтын ажилтнуудад хүйтний улиралд сар бүр витаминыг тогтмол өгч хэвшээд байна.

9. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн орон тооны бус ажилтантай бөгөөд Авто тээврийн шалган нэвтрүүлэх 7 товчоонд 7 ш, Хяналт, зохицуулалтын 3 ажилтанд 3 ширхэг нийт 10 ширхэг хамгааллын хувцас, хэрэгслээр хангаж ажилласан.

10. Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оныг “Хөдөлмөрийн сахилга бат, ажлын хариуцлагыг сайжруулах жил” болгон зарласантай холбогдуулан газрын даргын 2023 оны А/06 дугаар тушаалаар байгууллагад дотооддоо авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдийн зохион байгуулалтаар баталгаажуулан, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

11. Албан хаагчдын Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, Хөдөлмөрийн гэрээний биелэлтийг дүгнэж урамшуулж ажилласан. Мөн НБОАЖЯ, Нийслэлийн Засаг даргын, ИТХ-ын шагналд нийт 37, 2023 оны ажлын үр дүнгээр газрын даргын өргөмжлөлд 19 нийт 56 албан хаагчийг шагнаж урамшуулж ажилласан.

Монгол Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 417, 469 дүгээр тогтоол, Нийслэлийн Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн “Нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газар татан буугдсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай” А/1649 дүгээр захирамжаар манай байгууллагын чиг үүрэгт Төрийн хяналт, шалгалтын зарим чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажиллах нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газрын улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч нар шилжин ирсэнтэй холбогдуулан шилжин ирсэн улсын байцаагчийн ажиллах эрх зүйн орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх үүднээс нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны А/164 дүгээр захирамжаар байгууллагын “Дүрмийг шинэчлэн” батлуулсан, мөн байгууллагын бүтэц, орон тоонд өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан шинэ чиг үүргийн албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах зөвшөөрөл авахаар Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлийн 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж, ТАЗ-ийн 2023 оны 198, 199 дүгээр тогтоолуудаар шинэ бүтэц, орон тоондоо тохируулан

шинээр 5, шинэлэн 5 буюу нийт 10 албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах зөвшөөрлийг авч ажилласан.

3.3 Албан бичиг шийдвэрлэлт:

2023 оны жилийн эцсийн байдлаар Удирдлагад 3, Захиргааны хэлтэст 330 бичиг, Бодлогын хэрэгжилтийн хэлтэст 363, Агаарын чанар, хяналт, зохион байгуулалтын хэлтэст 181, Хяналт шалгалтын хэлтэст 79 нийт 956 албан бичиг ирсэн байна. Үүнээс хариугүй бичиг 762, хариутай бичиг 194 бичгийн шийдвэрлэлтийн хувь **99.87 хувь**, нийт ирсэн бичгийн шийдвэрлэлтийн тоо **98,72 хувьтай** байна**.** Өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад **1.69%**-өөр буурч бичгийн шийдвэрлэлтийн хугацаа багассан үзүүлэлттэй байна.

Мэргэжилтнүүдийн боловсруулан гаргаж байгаа баримт бичгийн стандартын дагуу үйлдэж холбогдох байгууллагуудад eDoc.ub.gov.mn программд оруулан явуулж байна. Хэвлэмэл хуудасны зарцуулалтад хяналт тавин хэвлэмэл хуудасны бүртгэлийн дэвтрийг хөтлөн ажиллаж байна.

2023 оны жилийн эцсийн байдлаар цаасаар 419, системээр бүртгэлд орсон 527, Нийслэлийн үйлчилгээний нэгдсэн төвөөс 10 албан бичиг хүлээн авч, бүртгэлийн дэвтэр хөтөлж eDoc.ub.gov.mn програмд скайнердаж оруулан удирдлагад шилжүүлэн ажилласан. Явсан бичгийг тухай бүрт нь бүртгэлийн дэвтэрт бүртгэн нэг хувийг тогтмол хадгалан ажиллаж байна. Албан хаагчдаас ирүүлсэн албан бичгийн болон тушаалын төслийг боловсруулан хэвлэмэл хуудсанд стандартын дагуу хэвлэж ажиллаж байна.

Байгууллагын хэмжээнд баримт бичгийг хянан шийдвэрлэсэн тухай мэдээ, тайлан

Хүснэгт 20. **/2023.01.01-2023.12.05/**

Д/д	Нэгж/хэлтэс	Бүгд	Хариутай	Хариугүй	Хугацаа сунгасан	Шийдвэрлэлтийн дундаж хоног
1	Удирдлага	3	-	3	-	-
2	Захиргаа, санхүүгийн хэлтэс	330	97	233	-	3.68
3	Бодлогын хэрэгжилтийн хэлтэс	363	47	316	1	2.87
4	Агаарын чанарын хэмжилт, зохион байгуулалтын хэлтэс	181	42	139	-	5.97

5	Хяналт, шалгалтын хэлтэс	79	8	71	-	5.90
	Нийт	**956**	**194**	**762**	**1**	**3.98**

Ирсэн бичгийн шийдвэрлэлтийн мэдээг өмнөх оны энэ үетэй харьцуулбал хугацаа хэтэрсэн албан бичгийн тоо 8-аар бага, албан бичгийн шийдвэрлэлтийн хувь 1.69 хувиар ихэссэн байна. Жилийн эцсийн байдлаар нийт 771 албан бичиг явуулсан ба өмнөх оны мөн үеэс 140-н албан бичгээр их, шийдвэрлэлтийн хувь 18.2% хувиар өссөн байна. Цаашид албан бичиг шийдвэрлэлтийн хугацаанд анхаарч зөрчлийн тоог багасгах талд анхааран ажиллана.

Жилийн эцсийн байдлаар зөрчлийн мэдээг хүснэгтээр харвал шийдвэрлэх хугацааны зөрчил 17 болтол багасаж, албан бичиг шийдвэрлэлтийн зөрчил 1, стандартын зөрчил 0 болсон байна. Цаашид зөрчлийн тоо үзүүлэлт багасгах тал дээр анхаарч нийт албан хаагч нарт стандартын болон баримт бичгийн шийдвэрлэлтэд анхааран, мэргэжилтнүүдэд зөвлөгөө өгч ажилласан.

3.*3* Архив бүрдүүлэлт, хадгалалт ашиглалт:

Архивын нөхөн бүрдүүлэлтийн талаар: Төрийн байгууллага 8 жилд нэг удаа Архивын баримт нөхөн бүрдүүлэлтийн баримт хүлээлгэн өгөх журмын дагуу Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1.9 дэх заалтын дагуу Төрийн архивд нөхөн баяжилт хийх хугацаа болсон тул “Байгууллагын архивын үйл ажиллагааны нийтлэг журам”-ын 13.9.5-д “Төрийн архивд баримт шилжүүлэхэд байнга, 70 жил, түр хадгалах хадгаламжийн нэгжийн бүртгэл, устгах баримтын жагсаалтыг төрийн Архивын газрын дэргэдэх БНШАЗК-ын 04 дүгээр хурлаар данс, бүртгэл, жагсаалтыг хэлэлцүүлэн батлуулсан.

Дараах данс бүртгэлийг хүлээлгэн өгч устгах хэргийн жагсаалтын дагуу 326 баримтын ажлын хэсэг байгуулсан стандартын дагуу устгалд оруулсан байна. Үүнд:

Хүснэгт-21

№	Төрөл	Д№ Б№	Он цагийн хязгаар	ХН-ийн тоо	Тэмдэглэл
1	2	3	4	5	6
1	Байнга хадгалах баримтын бүртгэл	02	2013-2020	235	Төрийн архивт 236 хадгаламжийн нэгжийг шилжүүлнэ
2	Захирамжлалын цахим баримтын бүртгэл	01	2013-2020	1 DVD	
3	70 жил хадгалах баримтын бүртгэл	01	2013-2020	40	Бүртгэлийг баталж, байгууллагын архивт хадгалах
4	Түр хадгалах баримтын бүртгэл	01	2009-2020	1198	
5	Устгах баримтын жагсаалт	02	2009-2017	29 хэргийн 326	Устгах баримтын жагсаалтыг батлах
	Нийт		**2009-2020**	**1800**	

3.4 Өргөдөл гомдлын талаар хийсэн ажил:

Байгууллагын хэмжээнд 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 362 өргөдөл, гомдол ирснээс, хугацаандаа шийдвэрлэж хариу өгсөн 339, хугацаа хэтэрч шийдвэрлэгдсэн 3, судлагдаж байгаа 20 өргөдөл, гомдол байна. Удирдлагад 3, Захиргаа, санхүүгийн хэлтэст 115, Бодлогын хэрэгжилтийн хэлтэст 107, Агаарын чанарын хэмжилт, зохион байгуулалтын хэлтэст 93, Хяналт шалгалтын хэлтэст 44 өргөдөл, гомдол байна.

Өргөдлийн дамжин ирсэн эх үүсвэрүүд НҮНТ-д бүртгэсэн 39, ННЗБ 132, 1800-1200 дугаараас ирсэн 27, 11-11 төвөөс ирсэн 155, гар утасны апп-ээр ирсэн 4, eservice 5 нийт 167 өргөдөл, гомдол ирсэн байна.

Мөн байгууллагад цаасаар ирсэн өргөдөл, гомдлыг скайнердаж erp.ulaanbaatar.mn-д оруулан байгууллагын удирдлагад шилжүүлэн ажиллаж байна.

Ирсэн өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийг хугацаагаар нь авч үзвэл

- 5 хоногт багтаан шийдвэрлэсэн 186
- 10 хоногт багтаан шийдвэрлэсэн 75
- 15 хоногт багтаан шийдвэрлэсэн 56
- 30 хоногт багтаан шийдвэрлэсэн 42
- Хугацаа хэтэрч шийдвэрлэсэн 3 өргөдөл байна.

2023 оны жилийн эцсийн өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн дундаж хугацаа 7 хоног 20 цаг 9 минут байна.

Иймээс цаашид өргөдөл, гомдол шийдвэрлэлтийн хоногийг бууруулах мөн шийдвэрлэлтийн байдлыг хамгийн багадаа 5-аас дээш үгээр оновчтой шийдвэрлэх тал дээр анхаарч ажиллаж байна.

Байгууллагын 7 хоног тутамд шуурхай хуралд өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийн мэдээг танилцуулж хугацаа хэтрүүлж шийдвэрлэсэн мэргэжилтнүүд тухай бүр нь арга хэмжээ авч анхааруулан дахин алдаа гаргахгүй байхыг анхааруулан ажилласан. Өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийн хугацааг багасгаж нийслэлээс тавьж байгаа нэг оронтой тоонд хүрсэн амжилтаа бататган ажиллаж, төлөвлөгөөний дагуу зөрчил дутагдлыг багасгахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

Өргөдөл гомдлыг сайжруулах төлөвлөгөөнд дундаж хугацаа үзүүлэлтийг багасгах, өргөдөл гомдлыг хууль эрх зүйн үндэслэлтэй нэг мөр эцэслэн шийдвэрлэх, хуулийн хугацаанд иргэнд танилцуулан албан бичгээр хариу өгч ажилласан. ERP өргөдөл гомдлын системд тогтмол хяналт тавьж, ирсэн өргөдөл гомдлыг цаг хугацаанд нь удирдлагад шилжүүлж байна.

3.5 Худалдан авах ажиллагааны чиглэлээр:

Сайжруулсан шахмал түлш тээвэрлэх 2023 оны тээврийн сонгон шалгаруулалтыг цахим сайтад байршуулахад хяналт тавин ажиллаж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулан нийт тээврийн 31 компани тээврийн үйл ажиллагаа явуулж байна.

Сайжруулсан шахмал түлш нөөцлөх, агуулахын 2023 оны сонгон шалгаруулалтыг цахим сайтад байршуулан нийт 12 агуулах сонгон шалгаруулсан.

Мөн байгууллагын 2023 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан Хөрс, орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлээр судалгаа, шинжилгээ хийх болон Улаанбаатар хотын агаар дахь микро элементийн судалгаа хийх зөвлөх үйлчилгээний ажлуудыг зохион байгуулан гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахад хяналт тавин ажилласан.

Хөрөнгө оруулалт, төсвийн хөрөнгийг олон нийтэд ил тод, өрсөлдөх тэгш боломжтой, хариуцлагатай, шуурхай байдлаар хэрэгжүүлэхэд хяналт тавин ажилласан.

3.6. **Төсөв санхүү, орлого бүрдүүлэлтийн чиглэлээр:**

2023 оны батлагдсан төсвийн хүрээнд 2023 оны 11 дүгээр сарын 31-ний байдлаар нийт 25,334,193,900 төгрөгийн санхүүжилтийг хүлээн авч, нийт 24,898,485,870 төгрөгний зарлагын гүйлгээг холбогдох хууль тогтоомжид зааснаар зориулалтын дагуу захиран зарцуулсан.

Төсвийн тухай хуульд заасны дагуу сар бүрийн төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, болон 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаанд бэлтгэн тайлагнаж, Нийслэлийн Засаг даргын тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн холбогдох албан тушаалтнаар баталгаажуулан ажилласан.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ИЛ ТОД БАЙДАЛ

4.1. Мэдээллийн технологийн ухаалаг шийдлүүдийг ашиглан хотын цогц үйлчилгээг иргэдэд хүртээмжтэй, нээлттэй, чирэгдэлгүй хүргэдэг ухаалаг хотыг бий болгох ажлын хүрээнд:

Төрөөс иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулж, шуурхай, чирэгдэлгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлж байгууллагаас үзүүлж буй үйлчилгээний мэдээллийг байгууллагын мэдээллийн самбар, байгууллагын албан ёсны http://aprd.ub.gov.mn/ цахим хуудсанд байршуулж иргэд, олон нийтийг мэдээллээр ханган ажилласан.

Агаарын бохирдол хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх хор уршиг, түүнийг бууруулах зөвлөмж, угаарын хийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх 18 шторк, зөвлөмж сэрэмжлүүлэг бүхий 42 цуврал постер, 35 мэдээ мэдээллийг байгууллагын Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газар фэйсбүүкийн цахим хуудас, албан ёсны https://aprd.ub.gov.mn/ вэбсайт, хамтран ажилладаг 16 сайт, 6 телевизээр дамжуулан давхардсан тоогоор 350.000 гаруй хүнд хүргэж ажилласан.

Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуульд заасны дагуу https://aprd.ub.gov.mn/ вэбсайтын 6 үндсэн цэсний 10 дэд цэсийн мэдээллийг тухай бүр шинэчлэн ажилласан.

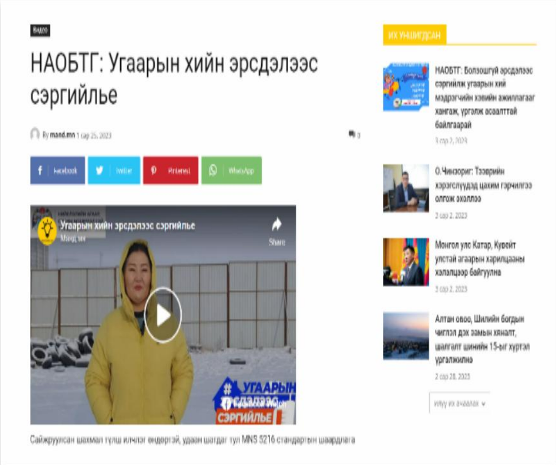

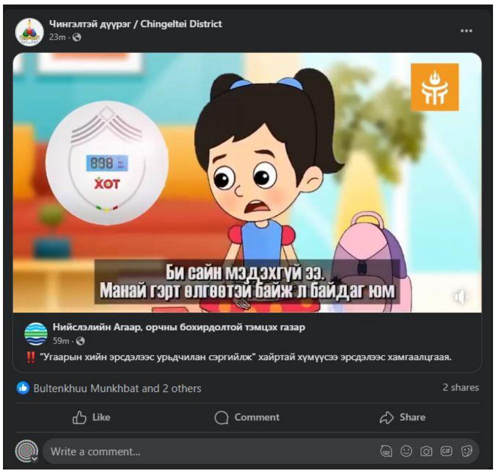

Зөвлөмж, мэдээлэл хүргэж байгаа нь

Тайлант хугацаанд байгууллагаас хийж хэрэгжүүлж буй ажлын талаар NTV телевизийн “Өөр өнцөг” хэлэлцүүлэг АЧХЗБХ-ийн дарга Г.Даваажаргал, UBS телевизийн “Зочны цаг”-т угаарын хийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зөвлөмж, сэрэмжлүүлэг хүргэж АЧХЗБХ-ийн дарга Г.Даваажаргал, “Тэрбум мод” Үндэсний хөдөлгөөнд нэгдэж иргэд, олон нийтийг уриалж, ХШХ-ийн ахлах мэргэжилтэн /Улсын ахлах байцаагч/ Б.Угтахбаяр нарыг оролцуулж мэдээлэл өгсөн.

Нэвтрүүлэгт ярилцлага, мэдээлэл хүргэсэн нь

Зөв мэдээ ХМБ, Монголын сэтгүүлийн холбоо, Эксперт компаниудтай хамтарч ажиллах гэрээ байгуулан гэрээ дүгнэсэн акт, проткол, тайланг албан бичигт оруулж хүлээж авсан.

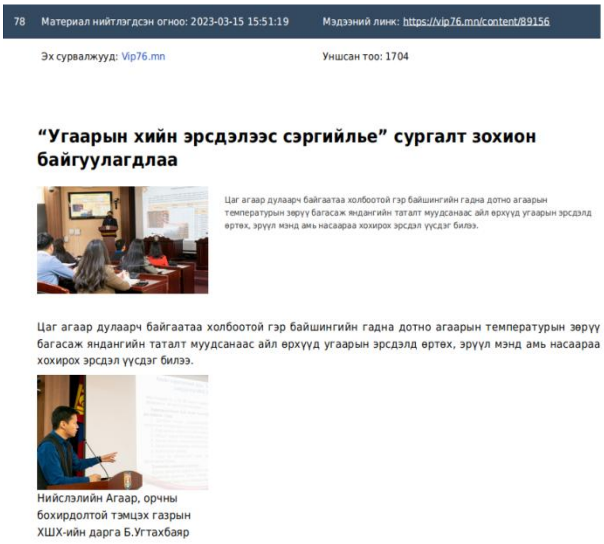

78 Материал нийтлэгдсэн огноо: 2023-03-15 15:51:19 Мэдээний линк: https://vip76.mn/content/89156

Эх сурвалжууд: Vip76.mn Уншсан тоо: 1704

“Угаарын хийн эрсдэлээс сэргийлье” сургалт зохион байгуулагдлаа

Цаг агаар дулаарч байгаатаа холбоотой гэр байшингийн гадна дотно агаарын температурын зөрүү багасаж яндангийн татлат муудсанаас айл өрхүүд угаарын эрсдэлд өртөх, эрүүл мэнд амь насаараа хохирох эрсдэл үүсдэг билээ.

Цаг агаар дулаарч байгаатаа холбоотой гэр байшингийн гадна дотно агаарын температурын зөрүү багасаж яндангийн татлат муудсанаас айл өрхүүд угаарын эрсдэлд өртөх, эрүүл мэнд амь насаараа хохирох эрсдэл үүсдэг билээ.

Нийслэлийн Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газрын ХШХ-ийн дарга Б.Угтахбаяр

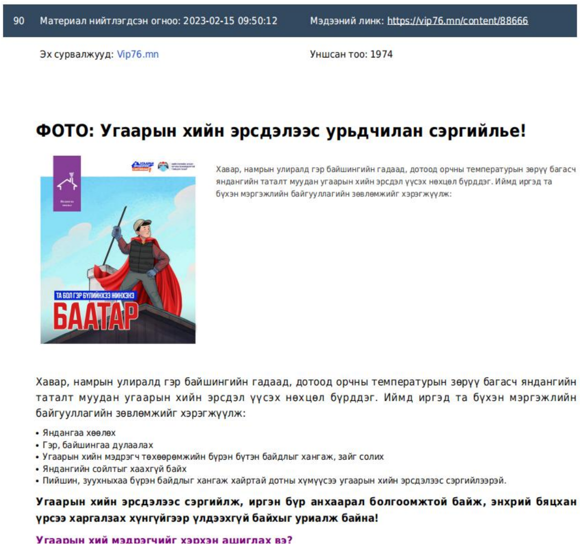

90 Материал нийтлэгдсэн огноо: 2023-02-15 09:50:12 Мэдээний линк: https://vip76.mn/content/88666

Эх сурвалжууд: Vip76.mn Уншсан тоо: 1974

ФОТО: Угаарын хийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлье!

Хавар, намрын улиралд гэр байшингийн гадаад, дотоод орчны температурын зөрүү багасч яндангийн таталт муудан угаарын хийн эрсдэл үүсэх нөхцөл бүрддэг. Иймд иргэд та бүхэн мэргэжлийн байгууллагийн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж:

Хавар, намрын улиралд гэр байшингийн гадаад, дотоод орчны температурын зөрүү багасч яндангийн таталт муудан угаарын хийн эрсдэл үүсэх нөхцөл бүрддэг. Иймд иргэд та бүхэн мэргэжлийн байгууллагийн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж:

- Яндангаа хөөлөх
- Гэр, байшингаа дулаалах
- Угаарын хийн мэдрэгч төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, зайг солих
- Яндангийн сойлтыг хаахгүй байх
- Пийшин, зуухныхаа бүрэн байдлыг хангаж хайртай дотны хүмүүсээ угаарын хийн эрсдэлээс сэргийлээрэй.

Угаарын хийн эрсдэлээс сэргийлж, иргэн бүр анхаарал болгоомжтой байж, энхрий бяцхан үрсээ харгалзах хүнгүйгээр үлдээхгүй байхыг уриалж байна!

Угаарын хий мэдрэгчийг хэрхэн ашиглах вэ?

4.3 Хууль, эрх зүйн чиглэлээр:

Байгууллагын үйл ажиллагааг хууль, тогтоомжийн хүрээнд явуулах ажлын чиглэлээр дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгээд байна. Үүнд:

• Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой нийт 116 тушаалд хууль, эрх зүйн талаас нь санал, зөвлөгөөг өгсөн.

• Хүний нөөц, боловсон хүчинтэй холбоотой нийт 154 тушаалын төслийг боловсруулж, хэлтсийн дарга нараар хянуулан, саналын хуудсаар санал авч, газрын даргаар батлуулан ажилласан.

• Захиргааны хэлтсээс боловсруулагдан гарсан нийт 10 гэрээ;

• Бодлогын хэрэгжилтийн хэлтсээс боловсруулагдан гарсан нийт 103 гэрээ;

• Агаарын чанар, хяналт, зохион байгуулалтын хэлтсээс боловсруулагдан гарсан нийт 70 гэрээнд хууль эрх зүйн талаас нь танилцаж санал, зөвлөгөөг өгч ажилласан.

Нийслэлийн МХГ татан буугдсан холбоотойгоор байгууллагын үндсэн чиг үүрэгт Төрийн хяналт шалгалтын зарим чиг үүргийг тусгуулахаар нийслэлийн Засаг даргын захирамжийн төслийг боловсруулан, нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 24-ний өдрийн А/164 дүгээр захирамжаар газрын “Дүрмийг шинэчлэн” батлуулсан.

Байгууллагын дүрмээр хүлээсэн үндсэн чиг үүрэгт Төрийн хяналт шалгалтын зарим чиг үүргийг хэрэгжүүлэхээр тусгагдсантай холбоотойгоор байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч нарын зөрчлийн хэргийг бүртгэлжүүлэн нийслэлийн Прокурорын газарт niislelprozurchil@gmail.com цахим хаягт тухай бүрт хүргүүлэн ажиллаж байгаа бөгөөд тайлант хугацаанд нийт 19 зөрчлийн хэргийг бүртгэн ажилласан байна.

Хөрөнгө оруулгын мэдүүлэг гаргах эрх бүхий 26 албан тушаалтнуудаас 2022 оны хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг тайлант хугацаанд хүлээн авсан бол, Нийслэлийн Засаг даргын 2022 оны А/1649 дүгээр захирамжаар нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газрын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчид шилжин ирсэнтэй холбогдуулан байгаль орчны хяналтын 6 байцаагчдаас ХАСХОМ-ийг 2023 оны 01 дугаар сарын 23-ны өдөр баталгаажуулан авч холбогдох газарт нь хүргүүлэн ажилласан бөгөөд жилийн эцсийн байдлаар ХАСХОМ 17, ХАСУМ 14 тус тус хянуулж ажилласан.

4.4. Санхүүгийн ил тод байдал:

Shilendans.gov.mn сайтад сар бүр болон тухай бүр оруулах мэдээлэлд Байгууллагын бүтэц, орон тоотой холбоотой тушаал болон хөрөнгө, зардал гаргах тушаал шийдвэрүүдийг Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу цахим санд оруулж ажилласан. Тайлант хугацаанд:

- Бүтэц, орон тоо, албан хаагчдын цалинтай холбоотой А тушаал болон хөрөнгө, зардал гаргах тухай А тушаал байршуулж, санхүүгийн ил тод байдлыг ханган ажиллаж байна.

4.5. Хүний нөөцийн ил тод байдал:

Хүснэгт-22

№	Үйл ажиллагаа	Гүйцэтгэл	Гүцэтгэл ийн хувь
1.	2.	3.	4.
1	Сул орон тооны зарыг цахим хуудас болон мэдээллийн самбартаа ойлгомжтой байдлаар байрлуулан тухай бүр шинэчлэх, энэ тухай олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр зарлах;	Сул орон тоог нөхөхдөө Төрийн албаны тухай хуулийн 6 дугаар бүлэгт заасан Төрийн жинхэнэ албан тушаалд томилох журмыг баримтлан өөрийн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдаас үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшингээр шалгаруулах замаар нөхөн томилгоог хийж байгаа бөгөөд тайлант хугацаанд 5 сул орон тоо гарсныг бүрдүүлсэн болно. Сул орон тооны мэдээллийг 2023 оны 09 дүгээр сарын 28-ны 1/643 дугаар албан бичгээр Төрийн албаны тухай хуулийн 27 дугаар зүйлд заасан дагуу хуулийн хугацаанд нь Нийслэл дэх Төрийн албаны зөвлөлд албан бичгээр мэдээлэн ажилласан.	100%
2	Албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулан, Төрийн албаны зөвлөлөөр	Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 417, 469 дүгээр тогтоол, Нийслэлийн Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн “Нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газар татан буугдсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай” А/1649 дүгээр захирамжаар манай байгууллагын чиг үүрэгт	100%

	батлуулах;	Төрийн хяналт, шалгалтын зарим чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажиллах нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газрын улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч нар шилжин ирсэнтэй холбогдуулан шилжин ирсэн улсын байцаагчийн ажиллах эрх зүйн орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх үүднээс нийслэлийн Засаг даргын 2023 оны А/164 дүгээр захирамжаар байгууллагын "Дүрмийг шинэчлэн" батлуулсан, мөн байгууллагын бүтэц, орон тоонд өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан шинэ чиг үүргийн албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах зөвшөөрөл авахаар Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлийн 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж, ТАЗ-ийн 2023 оны 198, 199 дүгээр тогтоолуудаар шинэ бүтэц, орон тоондоо тохируулан шинээр 5, шинэлэн 5 буюу нийт 10 албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах зөвшөөрлийг авч батлан ажилласан. (csc.gov.mn) болон (www.aprd.ub.gov.mn) сул орон тоог нийтэд мэдээлэн, сонгон шалгаруулалтыг зарлуулсан.	
3	Хүний нөөцийн удирдлагын ил тод байдлыг хангах чиглэлээр авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний талаар цахим хуудаснаа ойлгомжтой байдлаар байрлуулан мэдээлж байх;	Байгууллагын танилцуулга, зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоо, Газрын даргын тушаал, албан тушаалын тодорхойлолт зэргийг цахим хуудас болон байгууллагын мэдээллийн салбарт байршуулан тухай бүр мэдээлж ажилласан.	100%
4	Албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийг цахим хуудас болон мэдээллийн самбартаа байрлуулан тухай бүр шинэчлэх;	Байгууллагын Ёс зүйн дэд хороог 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй шинэчлэн байгуулж, ёс зүйн дэд хорооны дүрмийг баталж, байгууллагын нийт албан хаагчдад Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хуулиар сургалт зохион байгуулж, сургалтын зардалд 2.2 сая төгрөг зарцуулсан. Мөн ажлын байранд бүх нийтээр дагаж мөрдөх дүрэм, журмыг нийт албан хаагчдад танилцуулан, гарын үсэг зуруулж, холбогдох дүрэм журмыг мэдээллийн самбарт байршуулсан. (http://new.aprd.ub.mn/c/11/13)	100%
5	Албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх үйл ажиллагааг үнэн зөв, шударга болгох чиглэлээр хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаар цахим хуудсанд ойлгомжтой байдлаар мэдээлэх	Төрийн жинхэнэ албан хаагчдын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг үнэлэх Засгийн газрын журамд өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан байгууллагын албан хаагчдын Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, Хөдөлмөрийн гэрээний биелэлтийг үнэлж, дүгнэх чиг үүрэг бүхий Үнэлгээний багийг газрын даргын тушаалаар батлан ажилласан. Үнэлгээний баг нь ажилтан, албан хаагчдад журам болон үнэлгээний талаарх арга зүйг тогтмол өгч байгууллагын дотоод сүлжээгээр танилцуулан ажиллаж байна.	100%
Хэрэгжилтийн дундаж хувь: 100			

ТАВДУГААР БҮЛЭГ ДОТООД БОЛОН БУСАД НЭМЭЛТ АЖЛЫН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ.

5.1 Чанарын удирдлагын менежментийн тогтолцоо, шаардлага MNS ISO 9001:2016 байгууллагад хэвшүүлэх, сайжруулалт хийх, хяналт тавих ажлын талаар

Газрын даргын 2023 оны А/41 дүгээр тушаалаар Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 4 дүгээр зүйл, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 5 дугаар зүйлийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд Чанарын менежментийн тогтолцоо MNS ISO 9001:2016 стандартыг нэвтрүүлэх ажлыг удирдлага арга зүйгээр хангах ажлын хэсгийг шинэчлэн байгуулсан. Тус ажлын хэсэг газрын даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/16 дугаар тушаалаар батлагдсан "Чанарын менежментийн тогтолцооны MNS ISO 9001:2016 стандарт нэвтрүүлэх хамрах хүрээ, ажлын төлөвлөгөөний 18 арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажилласан. Олон улсын чанарын удирдлагын тогтолцооны MNS ISO 9001:2016 стандарт нэвтрүүлэх ажлын хүрээнд боловсруулсан байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны чанарын менежментийн тогтолцооны үйл явц, түүний зураглалыг дэлгэрэнгүй болгох талаар "Менежмент ба ур чадварын хүрээлэн"-ийн зөвлөхүүд Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын хурлын танхимд зөвлөмж өгч ажилласан. Зөвлөмжийн дагуу үндсэн үйл ажиллагааны чанарын менежментийн тогтолцооны үйл явц, түүний зураглалд сайжруулалт хийсэн.

Газрын даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 10-ны өдрийн А/41 дүгээр тушаалаар

ISO чанарын менежментийн тогтолцоо сургалт

Тус ажлын хэсэг газрын даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/16 дугааар тушаалаар батлагдсан “Чанарын менежментийн тогтолцооны MNS ISO 9001:2016 стандарт нэвтрүүлэх хамрах хүрээ, ажлын төлөвлөгөөний 18 арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Тайлант хугацаанд зөвлөх Аудитор Б.Мөнхдаваагийн удирдлаганд байгууллагын ISO9001:2016 стандартыг нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулан 11 удаагийн чиглүүлэх сургалтад хамрагдан мэдээлэл арга зүйгээр хангагдан ажилласан.

Холбогдох чиг үүргийн хүрээнд нийслэлийн нутгийн захиргааны бусад байгууллагуудтай ажлын уялдаа холбоог хангах чиглэлээр хамтран ажилласан тухай

5.2 Байгууллагын албан хаагчдын талаарх сэтгэл ханамжийн судалгааг 2023 онд Төрийн албаны тухай хууль, Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хуулийн хүрээнд хамт олныхоо дунд хандлага, ёс зүй, багаар ажиллах, харилцааны ур чадвараараа манлайлан ажилласан ажилтан, албан хаагчийг үнэлэх судалгааг нийт албан хаагдаас авсан.

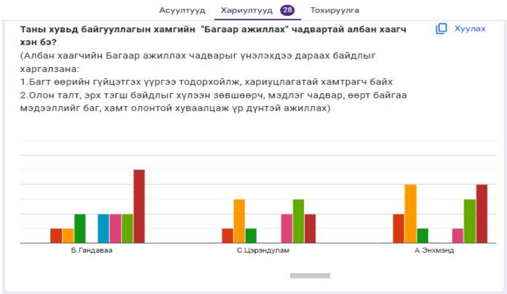

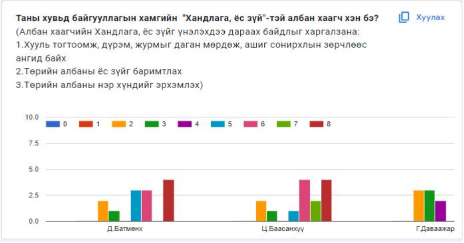

5.3 “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд нэгдэх ажлын хүрээнд;

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар жил бүрийн тав, аравдугаар сарын хоёр дахь долоо хоногийн бямба гаригийг “Бүх нийтээр мод тарих үндэсний өдөр” хэмээн зарласан. 2023 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдөр Нийслэлийн агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газрын ажилтан, албан хаагчид БГД, 20 дугаар хороо, ТЭЦ-4-ийн урд байрлах “Баянгол цэцэрлэгт хүрээлэн”, 2023 оны 05 дугаар сарын 13-ны өдөр Ар гүнт, Инчеон цэцэрлэгт хүрээлэн”, 2023 оны 05 дугаар сарын 27-ны өдөр Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд тус тус 300 модны суулгац, 09 дүгээр сарын 27-ны өдөр Сонгинохайрхан дүүргийн Баруун салааны Бумбатын рашааны орчимд 78 ширхэг мод бут, суулгацыг тарьсан.

Мөн “БИДНИЙ ОРОЛЦОО-ЦЭВЭР ОРЧИН” аяны хүрээнд тус газрын эцэг эхийн зөвлөл, Захиргаа, санхүүгийн хэлтсээс санаачлан албан хаагчдынхаа хүүхдүүдэд экологийн боловсрол олгох, амралтын өдрийг гэр бүлээрээ үр дүнтэй өнгөрүүлэх зорилгоор Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд 2023 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдөр мод тарьсан бөгөөд энэхүү арга хэмжээнд 30 гаруй албан хаагчдын 80 гаруй хүүхэд багачууд идэвхтэй хамтрагдаж мод тарьж, Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгийн инженер техникийн ажилтнууд хүүхэд, багачуудад арга зүй зөвлөмж мэдээллийг өгч, хамтран ажилласан.

Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд албан хаагчдын хүүхэд, багачуудаар мод тариулж буй байдал

5.4 Дотоод хяналт шинжилгээ үнэлгээний талаар

Нийслэлийн Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газрын Дотоод хяналтын ажлын хэсгийн 2023 оны төлөвлөгөөний 1-р улиралд хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн “Байгууллагын төрийн үйлчилгээний албан хаагчдын ажлын байранд гүйцэтгэх ажлын гүйцэтгэл, сайжруулсан шахмал түлш нөөцлөх агуулахын стандарт, түлшний нөөцлөлт, түлш борлуулах цэгүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих” Удирдамжийн дагуу батлагдсан хуваариар 2023 оны 2 дугаар сарын 11-12-ны өдрүүдэд Хяналтын зохицуулалтын ажилтнуудын ажлын байрны цаг ашиглалт, ажил гүйцэтгэл болон ёс зүй, зан харилцаа мөн сайжруулсан шахмал түлш хадгалах, нөөцлөх Хангамжийн бааз, агуулахууд, түлш борлуулах цэгүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт, шалгалт хийж ажиллалаа. Хяналт шалгалтаар нийт 25 агуулах, 600 гаруй борлуулалтын цэгүүд хамрагдсан бөгөөд түлш нөөцлөлт хадгалалт хэвийн 38000 тонн, борлуулалтын цэгүүдэд гомдол саналгүй өдөрт 10 тоннын борлуулалттай үйл ажиллагаа хэвийн ажиллаж байна.

Дотоод хяналтын ажлын хэсгийн 2023 оны төлөвлөгөөний 2-р улиралд хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд газрын даргаар Удирдамж батлуулан, байгууллагын лабораторийн үйл ажиллагаа, суурин харуулуудын хэвийн ажиллагаа стандартын шаардлага хангаж буй эсэхэд хяналт тавьж ажиллалаа. Хяналтаар гарсан зөрчилгүй харуулын байрны цэвэрлэгээ, хяналтын самбарын цахилгааны хамгаалалт зэрэгт анхаарах заавар зөвлөмж өгсөн.

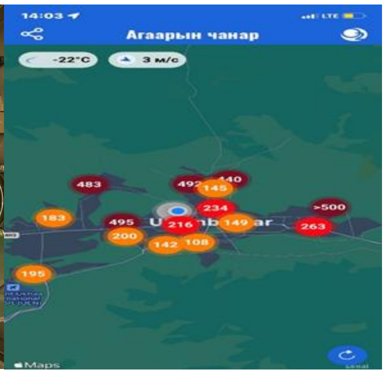

ЦААШИД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Агаарын тухай хууль тогтоомж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг нутаг дэвсгэртээ зохион байгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавих

Агаар бохирдуулагч бодисын хаягдал, агаарт үзүүлэх физикийн сөрөг нөлөөлөл, тэдгээрийн эх үүсвэрийн тооллогыг мэргэжлийн албаны орон нутаг дахь салбартай хамтран нутаг дэвсгэртээ зохион байгуулж тархалтын загварчлал гаргах

Байгууллагын цаасан суурьт архивын бичиг баримт хадгалах нягтруулсан шүүгээг суурилуулах

Цаашид албан бичиг шийдвэрлэлтийн хугацаанд анхаарч зөрчлийн тоог багасгах талд анхааран ажиллах

ТАНИЛЦСАН:
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Г.БАТШАГАЙ

ХЯНАСАН:
ДОТООД ХЯНАЛТ
ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН Г.ЭНХЖАРГАЛ

ТАЙЛАНГ НЭГТГЭСЭН:МЭРГЭЖИЛТЭН Ц.БААСАНХҮҮ